ԺԲ. ՏԱՐԻ ՅՕ16 (Ն. Տ.) 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 — 1 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1895 — 26 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1313 — ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ده غلطه ده آره‌وك غزته‌سی ادارهسنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օմ. ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հեռեւեալ տան տպագրական մեքանաներով տպուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ՏԱՆԸ ՊԱՏԻՒԸ

Ամբողջ եւրոպական մամուլը մեծ հետաքրքրութեամբ հետեւեցաւ Նէվ մարքիզի դատաստանին որուն նկարագրութիւնը, օրը օրին, կը հեռագրուէր աշխարհի ամէն կողմը, յատկապէս զրկուած թղթակիցներու կողմէ։ Հաշիւ եղած է որ Պուրժի հեռագրական կայանէն երեք հարիւր յիսուն հազարէ աւելի բառ հեռագրուած էր այս առթիւ։ Եւ երբ իմացուեցաւ ընտանեական այս տխուր առաքին եկեղը, երդուեալ դատաւորներուն տուած անպարտութեան վճիռը, զոր անոնց նախագահը, երկրագործ մը, ձեռքը կուրծքին — ու խղճին — դրած, յայտարարեց, այն մեծ անակնկալներէն մէկը առաջ եկաւ որ՝ առաջին վայրկենի տպաւորութիւնն ու արտայայտումը անցնելէն ետքը՝ կը շարունակէ անվերջ մեկնութիւններու, խորհրդածութիւններու առարկայ ըլլալ։ Մարքիզը, մարքիզուհին, իրենց զաւակները, տարաբաղդ Մենալտոն, ու ասոնց ամենուն կեանքին մէջ խառնուած աբբայի մը կեղտոտ վարմունքը անգամ մը ևս նիւթ մատակարարեցին յօդուածներու։ Եւ մինչեւ այսօր, քրոնիկագիրները դեռ կը զբաղին անոնցմով։

Դատին ելքէն առաջ, բարկեան թերթ մը իր ուշադրութիւնը մասնաւորապէս կը կեդրոնացուցեր անհարազատ տղաքներու եղկելի կացութեան վրայ, որոնք՝ անգիտակից ու անմեղակից իրենց հօրն ու մօրը սխալանքին, զայն քաւելու կը դատապարտուին ընկերութեան մէջ, լքուած, արհամարուած, աքսորելու դատապարտուած։ Ի՞նչ կը մնայ իրենց ընել՝ անուն մը ու դերք մը չունենալու համար։ Թողուլ միւսվայրն ուր ամէն մարդ խեթիւ կը նայի իրենց, տոկուն կամքով ու յամառ աշխատութեամբ մարդ ըլլալ՝ ընտանիք կազմել ճշմարիտ պատուի օրէնքով որ խորհրդաւոր կողմեր չունի ու կը սահմանուի պարկեշտ քաղաքացիի մը առօրեայ պարտականութեան կատարման մէջ պարզապէս։ Պզտիկ Մենալտոն դեռ այն տարիքին մէջ չէր որ այս ծրագիրն հիմնէր իր կեանքին համար, եւ չունեցաւ իր դէմ մէկը որ բարի խորհուրդ մը ներշնչէր իրեն վերստահաբար։ Մայրը ճանչնալու, գտնելու տենդը այնքան բուռն էր այդ մտաղ հոգիին մէջ որ ուրիշ ամէն մտածման, ամէն զգացման կը յաղթէր, մինչեւ որ քաջալերեալ, թափառելով ու հետաքրքիր, իր մոլար քայլերն առաջնորդեցին զինքը Սորբոնգի քարաժայռին գլուխը ուսկից ինկաւ գահավէժ, մութ գիշերուան մէջ թաղելով իր մահուան գաղտնիքը՝ արկած կամ անձնասպանութիւն։

Եւ իր անհետացումէն տասը տարի ետքը, երբ մայրը՝ իբրեւ ամբաստանող ու խորթ հայրը՝ իբրեւ ամբաստանուած, կը ներկայանային դատաւորուն առջեւ, միակ բառ մը կը գտնէին իրենց երկարատեւ լռութիւնը արդարացունելու համար, տանը պատիւը պահպանելու։ Երբ նախագահը հարցուց մարքիզին թէ ինչու համար ձայն չեր հանած Մէնալտոյի անհետացումէն ի վեր, սա բացատրութիւնն տուաց։ «Առաջին վայրկեանէն մինչեւ այսօր լռութիւն պահելով, միշտ նպատակ եղած է կնոջս ու զաւակներուս պատիւը։ Թեսոյ, նոյն հարցումը մարքիզուհիին, թէ այսքան ատեն լուռ մնալու հանդուրժելէ ետք, գիտնալով որ իր զաւակը ոճրի մը զոհ գացած էր, ի՞նչ մտածումէ թելադրուած կուգար յանկարծ ամբաստանել իր ամուսինը։ ու նոյն պատասխանը։ «Այս յայտնութիւնն ընելով, զաւակներուս գոյութիւնն ու պատիւն ապահովել կուզեմ։ Հայրենին այնքան խիստ բնաւորութեան տէր է, որ կընայ օրին մէկը անոնց գլխուն ալ փոքածանք մը բերել։ Հիմակ, տանս պատիւը կը փրկեմ»։

Ինչ ողբմելի պատրուակ ու արդարացում երկուքին համար ալ։ տանը պատիւը փրկել ուզել՝ իրենց ու իրենց զաւակներուն անունը աղարտելով աշխարհի առջեւ, ընտանեկան պատիւը ոտնակոխ ընել՝ գայթակղական յայտնութիւններ հրապարակ նետելով, որոնց արատը գժուարաբար պիտի մաքրուի այդ ազնուական հռչակուած գերդաստանին մէջ, սերունդէ սերունդ։

Եւ հիմակ, որ երդուեալ դատաւորներուն վճռին հետեւանքով, մարքիզուհին ճանչուեցաւ իր սուտ ամբաստանիչի դերին մէջ, որուն գայթակղալի արարքները պարզուեցան մերկապարանոց, և մարքիզը՝ այդ զրպարտութեան ահեղի տպաւորութեան տակ հոգեկան ծանր տագնապներէ անցաւ, երկուքին հասնալ ալ ո՞րն էր լաւագոյն ճանրան տանը պատիւը պահպանելու։ Եթէ խեղճ Մէնալտոն առած պահպանած ըլլային կեսծնողական գուրգուրանքի մէջ, քիչ մը հեռու իրենցմէ՝ բայց միշտ հսկելով անոր վրայ, աւելի՞ գայթակղութիւն առաջ բերած պիտի ըլլային, քան իր ճակատագրին յանձնելով զայն, ու այդ անմեղ զոհը տալէ ետք՝ այս բոլոր իրարանցումը առաջ բերելով։

Ամենէն խորունկ զգացումը զոր կը ներշնչէ այս հուչակաւոր դատ—իր հետաքրքրական ու գայթակղական պարագաներէն դուրս—անկեղծ արդահատանք ու կարեկցութիւն է անհարազատ ու լքուած տղաքներուն նկատմամբ որոնք տչխարհ գալով, դառնադոյն հարուածը կը կրեն անոնցմէ իսկ որոնք ծնունդ տուած էին իրենց և պատանեկան առաջին քայլերէն կը բախին գժուարութիւններու զոր անընդհատ կը ստեղծէ իրենց դէմ՝ տանը պատիւը պահպանելու ընկերային պէտքը։

Տ.

ԱՌԱՋԱՐԿԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Աբէ-Լէյի հինգշաբթի օրուան թիւը «Շարական» Թղթակցարանին մէջ վերնագրով յօդուած մը կը պարունակէր, որուն մէջ յօդուածագիրը՝ նկարագրելէ յետոյ Պարտիզակի ժողովարանին մէջ երգուած Շարականի մը առաջ բերած վսեմ տպաւորութիւնը, կառաջարկէր որ բոզոքական ազգայինք շարականներն ալ իրենց կրօնական երգոցներուն ընդունին, ժողովարաններուն մէջ երգուելու համար։

Առաջարկը այնքան գեղեցիկ և բանաւոր է որքան սա խորհուրդը, թէ անոր և անոր նման առաջարկներու գործադրութիւնը միջոցներ պիտի ըլլան քակելու կրօնային նախապաշարումներն ու պատուարներն՝ որ մնացած են ազգին երկու հատուածոց միջեւ։

Տարակոյս չկայ թէ օր մը պիտի վերնան կրօնական բոլոր խորութիւնք։ միայն թէ այն օրհնեալ նպատակին հասնելու համար՝ փոխադարձ զիջողութիւնք պէտք է կատարուին։ և հարկ չկայ ըսել թէ կատարելի սոյն գործին մէջ կդերակատար պիտի ունենան մեծագոյն բաժինը։

Գալով Շարականներու խնդրոյն, վրատահ եմ որ ընտրանօք որոշուած Շարականներու հաւաքածոյ մը, որուն միացած ըլլան իրենց եղանակներն, եւրոպական ձայնագիրներով գրուած, լաւ ընդունելութիւն պիտի գտնեն բոլոր կողմէ։

Եւ որպէս զի առաջարկուած խորհուրդը ժամառաջ իրականութիւն ունենայ, հարկ չէ սպասել որ հարուստ անձնաւորութիւն մը գտնուի որ հաճի պէտք եղած գումարը տալ. կրնայ ձեռնհաս մարմին մը կազմուիլ որ բոլոր գործողութիւնները կատարելէ վերջ, դիւրամատչելի գնով մը հրապարակ հանէ իր գործը՝ որ գոյնալիք հասոյթով ծախքը գոցելէ վերջ, կրնայ շահաբեր ալ ըլլալ գործին մասնակցողներուն։

Բոզոչեան ազգային մը

ԴՊՐՈՑԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐԺԱՅԻ ՀԱՐԿԱՒՈՐ ՀԱՆՁԱՄԱՆՋՆԵՐ

Դպրոցը վարող գօրութիւնն մէկ ուրիշ տարրն ալ «առողջ դատողութիւն» է,—զպրոցական կեանք կազմող փոքր բաներու հետ վարուելու մէջ գործնական իմաստութիւն։

Ասի զպրոցական կրթանքի (discipline) մէջ կարեւոր գործիչ մ'է, որ գիտէ թէ ե՛րբ պէտք է խօսիլ և ե՛րբ լռութիւն պահել, ե՛րբ պէտք է խնդրել և ե՛րբ հրամայել, ե՛րբ պէտք է գովել և ե՛րբ պարսաւել։ Առողջ դատողութիւնը գիտէ թէ ե՛րբ և ինչպէս պէտք է փոխադրել մանուկը, ի՞նչպէս պէտք է հանդարտեցնել զանի երբ վշտացած է, ինչպէս պէտք է բանալ անոր սրտին դուռը, ինչպէս պէտք է գտնել կղզմնական դուռ մը՝ երբ ճաղատի դուռը ազատած է բարկութեամբ կամ յամառութեամբ։ Եւ, Առողջ դատողութիւնը իր ականջները չի տնկեր ամէն կողմ՝ շողոքորթութիւն կամ քննադատութիւն լսելու համար, աչակերտաց կատակներուն չի վստահիր, և անպէտ յոյսերու թիւններով քնացուցիչ չի մնար։ Անի բաղձացող է զպրոցին իրական յառաջդիմութեան։

Բոլոր մեծ դաստիարակներ գերազանցապէս առողջ դատողութեան տէր անձեր եղած են։ Ունեցած են սրատեսութիւն (tact, կարողութիւն ճանչնալու և պարագաներէն պահանջուածն ընելու) ո՛չ միայն աշակերտաց յանցանքներն երեւան հանելու, այլ նաև անոնց հետ վարուելու մէջ,—սրատեսութիւն մը որ կը ծնի առողջ դատողութենէ և մարդկային բնութեան մէջ թափանցող տեսութենէ։ Այս կարողութեան գործածումը կը պահանջէ սիրտ ծանօթութիւն մանկական բնութեան, զանի վարող զգայմանց ու շարժութիւններուն, և մանուկներու նկատմամբ հարազատ ու սիրազեղ համակրութիւն իրենց բոլոր մանր փոքածութեանց մէջ։

Վարժապետաց սովորական սխալմունքն է մանուկներու պակաս չարժութիւններ ընծայել, — կարծել թէ անոնք ազատնալու են այն զգացումներէ որոնք, համանման պարագաներու տակ, կ'ազդեն չափահասներու։ Անոնք կը մոռնան թէ մանուկները կը գործեն մանաւանդ մղումով քան խորհրդածութեամբ, և թէ իրրեւ արդիւնք անոնց վարմունքը աւելի ինքնաբեր է քան դիտումով. ոչ միայն մանուկին գիտութիւնը սահմանափակ է, այլ նաեւ զգացման դիմադրելու համար կամքի կորովը ալ տկար է։ Շատ մանուկներ պատժուած են անկարգութեան պատճառաւ, երբ իրական գժուարութիւնը իրենցմէ պահանջուածն ընելու համար կամքի անզօրութիւնն էր,—անզօրութիւն մը որուն պատճառն է չի զարգացած զգացման առժամանակեայ տիրողութիւնը։ Շատ աչակերտներ պատժուած են այն անյաջողութեանց համար որուն պատճառն եղած է նուազ հմտաբակ ըլլալնին. այնպիսի պարագաներու տակ երկիւղը փարատելու զօրաւոր փափաքը միայն կրնայ բաւական զօրացնել իր անձին անվստահ աշակերտի մը կամքը։ Վարժապետը պարտի իր անձը իր աշակերտներուն տեղը դնել. բան մը զոր հին ժամանակի վարժապետները չի կրցան ընել կամ հմտակրանքի պակասութեան և կամ տգիտութեան պատճառաւ։

* *

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Դպրոցը վարող գօրութեան էն կենսական տարրը դրական բարոյական նկարագիրն ու կեանքն է։

Մեր վերնագրման մէջ կը վերադառնանք դպրոցին էն էական մէկ բանին, — փարժապետին, և կը հասնինք վարժապետէն պահանջելի էն էական մէկ բանին, նկարագրիին։ Դպրոցական կրթանքի բոլոր մեթոտներուն ու միջոցներուն մէջէն պարտի հոսիլ վարժապետին ներքին կեանքին կենսատու ազդեցութիւնը։ Ասի զօրութեան այն տարրն է որ աչակերտաց սիրտն ու միտքը կրնայ շարժել ներշնչող ներքին ազդեցութեամբ մը որ արտաքին—աչակերտին իր անձէն դուրս—զսպումի հարկ չի թողուր։ Մեծ սխալմունք է կարծել թէ բարոյական ազդեցութեան ու նկարագրի կրնայ ապահովուած տրուիլ։ Առուակը աղբիւրէն բաժնելու միտքը ձեռնարկ մ'է ասիր։ Մին միւսին հետեւանքն է, և, ուր կը պակսի հարազատ նկարագիրը, հոն կը պակսի նաեւ հոգեկան բարութեան ու արիութեան անդիմադրելի հմայքն ու զօրութիւնը։ Վարժապետին էն հզօր բարոյական ազդեցութիւնը իր էութեան աչքիէն կը բղխի։

Addison, իր ընտիր այլաբանութիւններէն մէկուն մէջ ճշմարտութեան ու ստութեան միջեւ պայքար մը կը նկարագրէ։ Երբ ճշմարտութիւնը իր փայլուն հեռեւորդներով կը մտնէ առասպելական սենեակները ուր ստութիւն կը տիրէ, իր անձէն բղխող լոյսը կ'իյնայ ստութեան վրայ՝ որ անդգալապէս կը նուազի, և երբ ճշմարտութիւնն աւելի կը մերձենայ, ստութիւնը իր բոլոր արբանեակներով կը ցնդի կ'անհետանայ։ Այս այլաբանութեան մէջ ունինք գեղեցիկ լուսաբանութիւն մը այն զարմանալի հմայքին, այն գրեթէ անդիմադրելի ազդեցութեան, որ անգիտակցապէս կը հոսի բարձրացած ու ազնիւ նկարագրէ։

Մատղաշ սերունդին կրթութիւնը աւելի կանսում ունի անկէ որով է վարժ ապեսը քան անկէ զոր կ'ըսէ։ Եթէ իր սրտին ու կեանքին մէջ Աստուծոյ, ճշմարտութեան ու պարտաւորութեան նուիրում չունի, իր աչակերտաց մէջ այդպիսի նուիրում յառաջ բերելու համար ըրած արտաքին ջանքերը խիստ քիչ արդիւնաւոր պիտի ըլլան, իր խօսքերը ճշմարիտ մարդու դրօշմը կրել պարտին։

Այս ճշմարտութիւնը նաեւ երեւան կը հանէ վարժապետին, բարի կամ չարի համար, «ամենեան օրինակին» հզօր ազդեցութեան գաղտնիքը։ Կեանքի վերածուած ճշմարտութիւնը ոչ միայն մտքին հաւանութեան կ'արժանանայ, այլ և սրտին կ'ազդէ։ Բարի մարդու մը օրինակին չափ ազդու քարոզ չի կայ։ Ասի ճշմարիտ է մանաւանդ դասարանի մէջ։ Եթէ վարժապետը կ'ուզէ իր աշակերտին կեանքէն վանել խաբեութիւնն ու ստութիւնը, պարտի նախապէս իր կեանքէն արտաքսել զանոնք։ Եթէ կ'ուզէ որ անոնք ազնիւ, բաղցր ու մաքուր ըլլան, իր կեանքն ալ պարտի ցուցնել հանապազօր այս առաքինութիւնները։

Ս. Մ. ԴԱՍԱՊԵԱՆ

ՊԱՐԶԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Բ.

Հիմա ընդհանուր փափաք մը կայ հաստատ արգելարգելը ներմուծելու իբրեւ սեռին մէջ, և արդէն սկսած է մուտ գտնել քանի մը թաղերու մէջ։

Պարզասիրաց Ընկերութիւնը կրնայ հիմակ ալ իր գոյութիւնը ունենալ, երբ կը տեսնենք թէ ամէն կողմէ, բացի մի քանիներէն որոնք իրենց գլխարկը կամ գդեակը ցոյց տալու համար կուգան եկեղեցի, բուռն եռանդ մը կայ բառնալու պչրամոլութիւնը։ Այդ իգական սեռի ընկերութիւնը կարող է յաջողութեամբ առաջ տանիլ իր նպատակն։ Ժողովուրդը երկիւղածութեամբ կը մտնէ եկեղեցին եւ կաղօթէ հոն. չորս կողմէ այր և կին պարկեշտ կերպարանքով, համեստ զարդով, կ'աղօթեն։

Հոգին հանդարտութեամբ կը խօսի առ Աստուած անոր գթութիւնը հայցելու, կը խնդրէ որ չմոլորի այն, չգայթակղի, չի մեղաւորի՝ այլ ուղղութեամբ առաջնորդէ անոր, հաստատէ զայն արդարութեան, ամբողջութեան, համեստութեան մէջ։

Խուռն բազմութիւն եկեղեցւոյ մէջ, առաւօտ և երեկոյ առաջ 5 հոգի կը զբաղուէր, հիմա այր և կին համամասաբար բազմամիւ են։

Կ'ըսեն թէ հարուստ դատարկէն ոմանք, որ պերճանքով կուգեն դուրս երեւիլ, ճակատը վայրագ, Բոլին դառնալ, տիկին տ'Արսի և իր աղջիկն, որք լուցին մէկ անկիւնը քաշուած էին յուզուած ժոգոյն և սրտերնին ուժգնաբար։

Ամեն բան հակցաւ։

—Օ՛ն, տիկին, բաւ իր կծու ձայնովը, կը տեսնեմ որ տարիքին հետ յաստիզմութիւններ ըրեր է։ Բոզ մը էիր, իմակ կաւատ մը եղեր էր։

Բոլինի դէմքը սարսափի երեւոյթ մը առաւ։

Զէր հասկնար...

Մարք մռնչելով քայլ մը առաւ դէպ իր այրը։

—Կարգիլե՛մ ձեզ, որտաց...

Մարքիզը քրքջեց.

—Ա՛հ, կ'արգիլես զիս... ի՞նչ բան կ'արգիս։

—Կարգիլեմ ձեզ նախատել այս կինը, այրս...

—Զեմ նախատեր... իրողութիւն մը է հաստատեմ... Օր մը սիրահարի մը հետ տեսայ զայն... Այսօր զինքը կը բռնեմ՝ օր տարփուհին պատսպարած պահուն։

Մարք ահաւոր ոստում մը ըրաւ։

—Տարփուհի՞ս։ Ա՛հ, թշուառակա՛ն։ Եկա՛ կիներ կը նախատէք որոնք սիրելի է ինծի, կեանքս աւելի սիրելի։

Վեր առած էր ձեռքը։

Սպասնալիքին առջեւ մարքիզը չէր ծռած գլուխը։

—Այո, տարփուհիդ, կրկնեց, ուրիշ ի՞նչ անուն կրնայ տրուիլ կնոջ մը որ մինչ հոս նստէիր կուգայ։

—Ինչպէս Մոնսօ դարատանն, բաւ հեգնելով Պ. տ'Արսիս։

Մարք սարսռաց։

—Ինչպէս Մոնսօ դարատանն, այո, թէեւ դուք տարակուսիք։

Ցեւայ յստակօրէն, հաստատամտութեամբ յայտարարեց.

—Օրիորդ տ'Արսին տարփուհիս չէ։ Կինս պիտի ըլլայ։

—Երբ ես թշլատրեմ, բաւ մարքիզը։

—Դուք իմ հայրս չէք... բնաւ իրաւունք չունիք իմ վրաս, և այսօր չեմ հարկաւ եմ երկնից այս բանին համար։

Զեմ զարմանար իմ զոհողութիւններս ու թնամներս այսպէս վարձատրուած տեսնելով, բայց թէեւ միտած մը էք, օրիորդաւոր զուակ ճանչցայ ձեզ, և օրէնքով ձեր հայրն եմ... Իրաւունք ունիմ հրամայելու, և ձեր պատքն է հնազանդիլ...

—Մարդասպաններուն, հրէշներուն չի հնազանդուիր։

—Աքանչելի... կը տեսնեմ որ այս կինը ձեզ ինչ բաժնելու համար նորէն իր ամբաստանութիւններուն և զրպարտութիւններուն սովորական յիմարութիւնը ցուցուցեր է... Ես զզուելի մարդ մը եմ, արեամբ և ոճիրներով բեռնաւորուած... Կը զարմանամ որ դեռ հաշիւ չես ուզած հօրդ արեան համար...

Այս հեգնոտ խօսքերն արտասանելով, մարքիզը չթող էր իր հեգնոթեամբը, պատարիւութեամբը լրբութեամբը ..

Բոլին չկրցաւ զսպել իր սիրոյը լեցուած զայրոյթն այդքան անարգութեան ու յանդգնութեան հանդէպ։ Թշուառականին դէմ վազեց, զայրոյթէ և կատաղութենէ խելայեղ։

—Ես եմ, աւազակ, ոռնաց, որ կուգամ հաշիւն ուզել նշանածիս արեանն, որ իմ քովս սպանուեցաւ։

—Բու տարփաւորդ, բաւ մարքիզը չարութեամբ։

—Տարփաւորս, լաւ։ Կը սիրէի զինքն։ Երբէ՛ք չեմ դաղրած սիրելէ։ Սիրտս դեռ լեցուն է անով... ինքն ու իր թողած զաւակն են իմ միակ սէրս։ Կեանքս... Դուք մեռուցիք զայն վատաբար, կռնակէն զարնելով։ Վասնզի երբէ՛ք չպիտի համարձակէիք դիմացէն զարնել։

—Ինչպէս վարանեցայ, բաւ մարքիզն հեգնութեամբ, դիմացէն զարնել ձեր միւս տարփաւորն, իտալացի Արտինին...

—Արտինի երբէք իմ սիրահարս չեղաւ։ Ստութիւն և զրպարտութիւն է... Եւ մեռուցիք զայն։ Մեռուցիք բոլոր անոնք որ սէր կը ցուցունէին ինծի, օրք սիրելի էին ինձ։ Սպանեցիք նշանածս, սպանեցիք լաւագոյն բարեկամներս, տարթոր Գեռլօն և Արտինին։ Զաւակս յափշտակեցիք։ Իբրեւ խնդ բանտարկեցիք զիս երբ խելքս զլուխս էր, գիտէիք։ Ձեր կեանքն անցուցիք զիս հալածելով։ Եւ նպատակնուդ հասնելու համար ոչ մէկ չարագործութեան առջեւ ընկրկեցաք։ Բայց ա՛լ ոչ չունիմ ձեզ դէմ։ Ա՛լ բան մը չեմ զարներ ձեր երեսին, գըտայ զաւակս։

Եւ այս խօսքերն ըսած պահուն ղըժբախտ կնոջ աչքերն անսահման երանութեամբ իր զաւկին կ'ուղղուէին։

(Շարունակ.)

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔԻ» (120)

ԺԻՒԼ ՏԸ ԿԱՄԹԻՆ

ԲՕԼԻՆ ՏԸ ՄԷՐԻԱՆ

ՄԱԶՍՆ ՁՈՐԲՈՐԴ

—Երբո՞ւմն, գոչեց Մարք, միշտ... Ա՛լ չպիտի բաժնուիմ քենէ... Կեանքիս մնացած մասը քեզի պիտի պահեմ... Ա՛լ տ'Իրվուա կոմս չեմ... Մարք Պեռնար եմ, տիկին Պեռնարի զաւակը։

—Ես հաստատութիւն չունիմ, բաւ Բոլին, և դուն վարժուած ես պերճանքի։

—Վարժութիւնս պիտի կորսնցունեմ, և մեր երկուքիս համար պիտի աշխատիմ։

Բոլին բռնեց զայն խոլ սրտագեղումով։

—Զաւա՛կս, դաւա՛կս... սիրելի՛ զաւակս... հօրդ, Կիին մեծ սիրտն ունիս։

Գիրկընդխառն կը մնային։

Ժանն, որ նոյնպէս կուլար, մեզմիւ մօտեցաւ, ձեռքը Մարքի ուսին դրաւ.

—Ես ալ, բաւ։ Ձեր ապագայի կարգադրութեան մէջ կը մտնեք զիս։

—Օ՛հ, դո՛ւք, բաւ երիտասարդը... Դեղեցիկ երազ մը տեսայ պահ մը. այնքան երջանիկ պիտի ըլլայի...

—Ա՛լ չէք սիրեր զիս։

—Ձե՞մ սիրեր ձեզ։ Մայրս գիտէ թէ չե՞մ սիրեր։ Բան եմ իրեն, բայց հիմակ...

—Է՛հ, ի՞նչ հիմակ։

—Ամեն միութիւն անկարելի է ինծի համար...

—Ինչո՞ւ։

—Ես ինձ չեմ պատկանիր...

Ժանն Բոլինը ցուցուց։

—Երկուքս ալ միասին պիտի սիրենք զայն։

Մարք չէր կրնար հաւատալ իր ականջներուն։

—Ի՞նչպէս, բաւ, ե՞ւ ալ կուզէք զիս...

—Մանաւանդ ձեզ ճանչնալէս ետքը։

—Առանց դիրքի մարդ մը, վիժած մը։

—Իրվուա կոմսը չէր որ կը սիրէի... այլ Մարք Պեռնարը։

—Օ՛հ, հրեշտա՛կս, գոչեց երիտասարդը խանդավառ։

Բայց տիկին տ'Արսին տեսաւ։

Կեցաւ իր եռանդին մէջ և բաւ.

—Զեր մա՛յրը...

—Ես, բաւ ազնիւ կինն, անկարող եմ վիշտ պատճառելու աղջկանս... Ժանն կը սիրէ ձեզ։ Դուք ալ զինքն։ Ամուսնացէ՛ք...

Մարք աղկան մօր ծունգն ինկաւ։

—Ուրեմն դեռ կրնամ երջանիկ ըլլալ, մրմնջեց...

—Եւ ես պիտի ապրիմ վերջապէս, բաւ Բոլին, որ կը զգար սրտին ընդլայնումն՝ ուրախութեամբ մը առաջ զոր երբէք չէր զգացած։ Ո՞րչափ երջանիկ պիտի ըլլամ ձեր քով։

Քանի մը վայրկեաններ անցան այս յափշտակումներուն մէջ, յետոյ Մարք ոտքի ելաւ, դուռն ուղղուեցաւ վճռական երեւոյթով։

—Ո՞ւր կերթաս, հարցուց Բոլին, մէկէնմէկ խռովելով՝ երբ տեսաւ անոր աչքին անդութ արտայայտութիւնը։

—Հօրս վրէժը, տարթորին վրէժը պիտի լուծեմ, բաւ։

Բայց երբ դուռը կերթար, մօրմէն արգիլուելով որ չէր ուզեր թոգուլ զայն որ դուրս ելլայ, բուռն հարուած մը տուաւ դրան որ ամբողջ յարկին մէջ հնչեց, և մեւնոյն ժամանակ ձայն մը զոր Բոլին և Մարք ճանչցան անմիջապէս, կը գոչէր.

—Բայէ՛ք, թշուառականնե՛ր, բացէ՛ք։

—Մարքի՛ն, բաւ Մարք։

—Ի՞նչն, բաւ Բոլին, որուն արիւնը դադրեցաւ հիւսն ընելէ։

—Ա՛հ, գոչեց երիտասարդը, դժոխքն է որ կը դրկէ զինք։

Եւ բացաւ դուռը։

ԺԳ.

Մարքիզը մոլեգնութեամբ կը հասնէր։ Դռնապանուհին, զոր հարցափորձած էր վեր ելլալէ առաջ, ըսած էր թէ կինը, մանկամարդ աղջիկն ու երիտասարդն օրք տիկին Պեռնարն հարցուցած էին, դեռ անոր սենեակն էին։ Քանի մը ոստումով եկած էր սանդուխէն ետեւն ունենալով Սէնդ-Էվլիրն, որ զարմացած էր անոր դիւրաչարժութեանը վրայ։

Երբ երեւցաւ՝ իր ակնարկն խկցոն ընդդիմեց խուցը։ Տեսաւ Մարքը, խիստ դիւրոյթով, ճակատը վայրագ, Բոլին դռնահար, տիկին տ'Արսի և իր աղջիկն, որք լուցին մէկ անկիւնը քաշուած էին յուզուած ժոգոյն և սրտերնին ուժգնաբար։

Ամեն բան հակցաւ։

—Օ՛հ, տիկին, բաւ իր կծու ձայնովը, կը տեսնեմ որ տարիքին հետ յաստիզմութիւններ ըրեր է։ Բոզ մը էիր, իմակ կաւատ մը եղեր էր։

Բոլինի դէմքը սարսափի երեւոյթ մը առաւ։

Զէր հասկնար...

Մարք մռնչելով քայլ մը առաւ դէպ իր այրը։

—Կարգիլե՛մ ձեզ, որտաց...

Մարքիզը քրքջեց.

—Ա՛հ, կ'արգիլես զիս... ի՞նչ բան կ'արգիս։

—Կարգիլեմ ձեզ նախատել այս կինը, այրս...

—Զեմ նախատեր... իրողութիւն մը է հաստատեմ... Օր մը սիրահարի մը հետ տեսայ զայն... Այսօր զինքը կը բռնեմ՝ օր տարփուհին պատսպարած պահուն։

Մարք ահաւոր ոստում մը ըրաւ։

—Տարփուհի՞ս։ Ա՛հ, թշուառակա՛ն։ Եկա՛ կիներ կը նախատէք որոնք սիրելի է ինծի, կեանքս աւելի սիրելի։

Վեր առած էր ձեռքը։

Սպասնալիքին առջեւ մարքիզը չէր ծռած գլուխը։

—Այո, տարփուհիդ, կրկնեց, ուրիշ ի՞նչ անուն կրնայ տրուիլ կնոջ մը որ մինչ հոս նստէիր կուգայ։

—Ինչպէս Մոնսօ դարատանն, բաւ հեգնելով Պ. տ'Արսիս։

Մարք սարսռաց։

—Ինչպէս Մոնսօ դարատանն, այո, թէեւ դուք տարակուսիք։

Ցեւայ յստակօրէն, հաստատամտութեամբ յայտարարեց.

—Օրիորդ տ'Արսին տարփուհիս չէ։ Կինս պիտի ըլլայ։

—Երբ ես թշլատրեմ, բաւ մարքիզը։

—Դուք իմ հայրս չէք... բնաւ իրաւունք չունիք իմ վրաս, և այսօր չեմ հարկաւ եմ երկնից այս բանին համար։

Զեմ զարմանար իմ զոհողութիւններս ու թնամներս այսպէս վարձատրուած տեսնելով, բայց թէեւ միտած մը էք, օրինաւոր զուակ ճանչցայ ձեզ, և օրէնքով ձեր հայրն եմ... Իրաւունք ունիմ հրամայելու, և ձեր պատքն է հնազանդիլ...

—Մարդասպաններուն, հրէշներուն չի հնազանդուիր։

—Աքանչելի... կը տեսնեմ որ այս կինը ձեզ ինչ բաժնելու համար նորէն իր ամբաստանութիւններուն և զրպարտութիւններուն սովորական յիմարութիւնը ցուցուցեր է... Ես զզուելի մարդ մը եմ, արեամբ և ոճիրներով բեռնաւորուած... Կը զարմանամ որ դեռ հաշիւ չես ուզած հօրդ արեան համար...

Այս հեգնոտ խօսքերն արտասանելով, մարքիզը չթող էր իր հեգնոթեամբը, պատարիւութեամբը լրբութեամբը ..

Բոլին չկրցաւ զսպել իր սիրոյը լեցուած զայրոյթն այդքան անարգութեան ու յանդգնութեան հանդէպ։ Թշուառականին վրայ վազեց, զայրոյթէ և կատաղութենէ խելայեղ։

—Ես եմ, աւազա՛կ, ոռնաց, որ կուգամ հաշիւն ուզել նշանածիս արեանն, որ իմ քովս սպանուեցաւ։

—Բու տարփաւորդ, բաւ մարքիզը չարութեամբ։

—Տարփաւորս, լաւ։ Կը սիրէի զինքն։ Երբէ՛ք չեմ դադրած սիրելէ։ Սիրտս դեռ լեցուն է անով... ինքն ու իր թողած զաւակն են իմ միակ սէրս։ Կեանքս... Դուք մեռուցիք զայն վատաբար, կռնակէն զարնելով։ Վասնզի երբէ՛ք չպիտի համարձակէիք դիմացէն զարնել։

—Ինչպէս վարանեցայ, բաւ մարքիզն հեգնութեամբ, դիմացէն զարնել ձեր միւս տարփաւորն, իտալացի Արտինին...

—Արտինի երբէք իմ սիրահարս չեղաւ։ Ստութիւն և զրպարտութիւն է... Եւ մեռուցիք զայն։ Մեռուցիք բոլոր անոնք որ սէր կը ցուցունէին ինծի, օրք սիրելի էին ինձ։ Սպանեցիք նշանածս, սպանեցիք լաւագոյն բարեկամներս, տարթոր Գեռլօն և Արտինին։ Զաւակս յափշտակեցիք։ Իբրեւ խնդ բանտարկեցիք զիս երբ խելքս գլուխս էր, գիտէիք։ Ձեր կեանքն անցուցիք զիս հալածելով։ Եւ նպատակնուդ հասնելու համար ոչ մէկ չարագործութեան առջեւ ընկրկեցաք։ Բայց ա՛լ ոչ չունիմ ձեզ դէմ։ Ա՛լ բան մը չեմ զարներ ձեր երեսին, գըտայ զաւակս։

Եւ այս խօսքերն ըսած պահուն ղըժբախտ կնոջ աչքերն անսահման երանութեամբ իր զաւկին կ'ուղղուէին։

(Շարունակ.)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 1,13 ՆՈՅԵՄ. 1895

Քաղաքական կացութիւն

ԳԼԽԱՎՈՐ Ի ՖՐԱՆՍԻՍ.

Պ. ոք Պոլիից հետեւեալը կը հեռագրեն թարգմ. (8 Նոյմ.) Քրէտի Ֆոնսիէ Դրամատան ընդհանուր տնօրէն Պ. Քրիսդոֆլի հրաժարման առթիւ.

«Պ. Ալպերտ Քրիսդոֆլ, որ 1878էն ի վեր ընդհանուր տնօրէնն էր կալուածական Վարկի Դրամատան, հրաժարեցաւ, և իրեն յաջողեցաւ Պ. Լապէրի, տնօրէն Աւանդից Մնաուկին, և հեղինակ փոխառութեանց և սակի փոփոխմանց վրայ գիրքի մը որ շատ լաւ ընդունելութիւն գտած է տնտեսագէտներուն և սեղանաւորներուն քով։ Ըստ օրինի, երմտական նախարարն ինք անուանեց Պ. Լապէրի ընդհանուր տնօրէն Քրէտի Ֆոնսիէի։ Պ. Քրիսդոֆլի հրաժարման երկար ժամանակէ ի վեր կը բաղձային կարգ մը մարդիկ որք հակառակ էին Պ. Քրիսդոֆլի տնոր քաղաքական կարծեաց պատճառաւ և կը նախանձէին անոր դիրքին իբրեւ ամենէն կարեւոր մարդոյն սեղանաւորական աշխարհին մէջ։ Եւ այս թշնամութիւնն միայն իրեն դէմ ուղղուած չէր։ Քրէտի Ֆոնսիէի չուրջ կան խումբ մը մարդիկ որոց տեղն անցնել կուզեն եռանդուն և ճարպիկ մըրցակիցներ։ Պ. Քրիսդոֆլ իբրեւ երեսփոխան կը պատկանի Պատեհական կոչուած չափաւոր հանրապետականաց կուսակցութեան։ Իւր յարաբերութիւնք այն կուսակցութեան հետ էին, և բնականաբար կամքնտանուէր թէ Քրէտի Ֆոնսիէի մէջ պաշտօն տալու համար Պատեհականները նախամեծար կը սեպէ։ Արմատականք այժմ իշխանութեան անցած ըլլալով, իրենց բարոյական խանութեան սկզբունքներն արգելք չեն ըլլար պաշտօնէ ձգելու այն Պատեհականներ որք շահաւոր գործերու վրայ են։ Ուստի, Պ. Քրիսդոֆլ ուրիշ բան չէր կրնար ընել բայց եթէ հրաժարական տալ, ի վերին երեսն այն պատճառը ցոյց տալով հրաժարագրին մէջ թէ նախարարութիւնն ի մօտոյ օրինագիծ մը պիտի մատուցանէ Խորհրդարանին, որով Խորհրդարանի անդամներուն պիտի արգիլէ տնօրէն ըլլալ այն ընկերութեանց որք պայմանագրեր ունին Պետութեան հետ։ Քրէտի Ֆոնսիէ այսպիսի Ընկերութիւն մ'է, և օրինագիծն քուէարկուէն եռքը պէտք պիտի ըլլար որ Պ. Քրիսդոֆլ հրաժարէր։

«Երմտական նախարար Պ. Տուէմ ևս փափաքելով որ հրաժարումը կամաւոր թուի, պատասխանեց ընդունելով այս հրաժարական և զՊ. Քրիսդոֆլ պատուակալ տնօրէն կարդալով, ի վարձ պատուական ծառայութեանց զոր մատուցած է հանրային վարկին։ Եւ իրօք, Պ. Քրիսդոֆլ տնօրինակ փայլ տուաւ այս հաստատութեան։ Սորը բաժիններն 500 ֆր.ի վրայ դուսա և խոզուց 730 ֆր։ իւր իշխանութեան օրով 1,200 կամ 1,400 ֆր.ի բարձրացեր էին պահ մը։ Ինչն էր որ Քրէտի Ֆոնսիէն (Ֆրանսայի երկրորդ Պանքան) ուխտին նոյն կարգի հզօրագոյն հաստատութեանց մին հանդիսացուց, անհուն ազդեցութիւն ի գործ դնելով Եւրոպեան ամեն Սակարանաց վրայ, և իւր հրաժարումը յուզում պիտի պատճառէ, և հաւանական է որ ծանրացնէ գիներուն անկումը Փարիզի Սակարանին մէջ։» (*)

* * *

Երէկ իրիկուան հեռագիր մը հետեւեալը կը ծանուցանէ.

«Քրէտի Ֆոնսիէ Վարչական Խորհրդին գումարման մէջ, նոր տնօրէն Պ. Լապէրի յայտարարեց թէ Քրէտի Ֆոնսիէի կացութիւնը պէտք է վատահութիւն ներշնչէ ամեն շահակիցներու։ զի իւր գանձանն կարգի թուղթերուն վիճակը բացարձակապէս ապահով է։»

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐ Ի ՓԱՐԻԶ
ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊԻՆ ԱՌԹԻՒ

Հետեւեալ տեղեկութիւնք երէկ իրիկուան հեռագրով առնուեցան Փարիզէ.

«Երմտական նախարար Պ. Տուէմ իւր մօտ կանչեց զՊ. Մանեէն, Ֆրանսայի Պանքային տնօրէնն առակաք առնելու համար սեղանաւորական տագնապին, յորմէ կը նեղուին հրաժարականները Պ. Մանեէն։ Ա. լոյ սպասելի պատճառն է գիները կտրողներու սենտիքայի մը կազմութիւնը։

«Պ. Տուէմ, Պ. Մանեէնի հետ տեսակցութենէն յետոյ, որոշեց մեծ սեղանաւորներն ի դիտաց հրաւիրել Պ. Ռոյլիի քով, խմբակ մը կազմելու և գրամագլուխ մը հաստատելու համար, հրաժարականին մէջ հանդարտութիւնը վատահելու նպատակաւ։ Պանք տը Ֆրանսինամակին տնօրէն Պ. տը Նորմանտի պաղարեամբ գործել յանձնարարեց, հաւանական նկատելով գիներու բարձրացում մը։»

(*)։—Ի լուր հրաժարման Պ. Քրիսդոֆլի, Քրէտի Ֆոնսիէի բաժինք 758 ֆր.է ինկան 721ի։

Ուրիշ հեռագիր մը կը գրէ.

«Պ. Տուէմ ընդունեց զՊ. Ռոյլիա, զՊ. Մանեէն և զՊ. Վէրնէօյլ, Սակարանի միջնորդներու նորընտիր արհեստապետն, որք համաձայնութեամբ յայտարարեցին թէ պրպի տագնապին պատճառն է շահագիտութիւնն, և ոչ թէ տնտեսի մէջ պահուած արժեթղթոց ի վաճառս հանումը։ Հարկ եղած է թեթեւցնել միջերեալ շահագիտական հաշիւները։ Նաև քան զհաշուեյարգարութիւն, Պանքաները պիտի միջամտեն ֆինանսական պետական արժեթղթոց և Օսմ. Պանքայի բաժնեթղթոց մասին։ Երէկ, կանխիկ դրամով գործ տեսնողներ մեծաքանակ գնեցին։»

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ ԵՒ «ԹԱՆԳՐԱ»

«Լոնտոնի Սակարանին մէջ գործերը չատ հանգարտ են։ Առաջիկայ շաբթուն կարգադրուելիք «տարբերութիւնք» յոյժ մեծաքանակ են, և այս պատճառաւ հոգ կրնեն Սակարանին մէջ, մանաւանդ քաղաքական կացութեան բերմամբ։ Փարիզի հաշուեյարգարութիւնն, որայսօր վերջացաւ, ծանր աղէտներ չպատճառեց։ Փարիզի Սակարանին մէջ գործ չկար։ Երկու սենսկուլթիւնք ևս ծանուցուցան, բայց կարեւոր չեն։ Այս երեկոյ Փարիզի մէջ գիներու անկումը Քրէտի Ֆոնսիէի (կալուածական Վարկի) Դրամատան տնօրէնութենէն Պ. Քրիսդոֆլի հրաժարման և այլ կէս մը քաղաքական դէպքերու պատճառաւ էր։ Անգլ. Բանսիտէլին նոր անկում ուշադրութիւն գրաւեց, բայց բնական կը թուի մեզ, քանի որ այս արժեթուղթ չատ բարձրացած էր, և դրամագրէն սակերը վրայ գրին, ու ՀՇառներ եղան։ Լոնտոնի մարդիկ Սակարանի մէջ յառաջիկային համար զգուշաւոր հաշիւներով գործելու պէտքն զգացած են, որով դէպ ի վար հաշիւներ բանալու տրամադրութիւնք չատ կան։ Ի մասնաւորի չատ զրոյցներ կային Օսմ. Պանքային նկատմամբ, մասամբ այն զեկուցման առթիւ թէ մէկ ամիս զերծ կացուցուած է իւր պանքատոմսերը վճարելէ։ Բնական է որ Օսմ. Պանքան, բաւական զօրաւոր ըլլալով իւր պանքատոմսերը վճարելու, ինչպէս և իւր ուրիշ պարտքերը, մատդիր չէ սոյն զեկուցման հանմատ դադրեցնել իւր պանքատոմսերուն վճարումը։ Բայց անոր հետ ուրիշ զեկոյց մը եկաւ որ ուելի կարեւոր է, այսինքն թէ Պանքային առանձնայնորէն 12 տարի ևս երկարաձգուած է։ Այս որոշում կը կը ցուցնէ թէ Պանքան վատահութիւն կը ներշնչէ. բայց դրամական արդի կացութեան վրայ ի հարկէ չպիտի պայմանաժամի այն երկարումը։ Բարեբախտաբար, Պանքային ապագայն կախում ունի իւր արժանիքէն իրրև լաւ կառավարուած հաստատութիւն մը։ Ունի ոսկւոյ առատ պաշար մը, իրր 1,250,000 անգլ. ոսկի, Թուրքիոյ մէջ, կամ դէպ ի Թուրքիա ճամբայ հանուած, և եթէ հարկ ըլլայ, ուելի կրնայ զրկել հոն։ Այսօր առնուած լուրերուն նայելով, դէպ ի Պանքան դիմողներուն թիւը նուազելու վրայ է։ Բայց չիք տարակոյս թէ այս մեծ հաստատութեան պատասխանատու վարիչները պիտի զգուշանան չափազանց վատահութեամբ չարժելէ իրենց սեղանաւորական անօրէնութեանց մէջ։»

(Թ.-ից, 8 Նոյմ.)

ՀՐԱՅԱՐԱՆԱՆ ՆԵՐՈՒԱՐ ՓԱՇԱՅԻ

Եգիպտոսի վարչապետ և ներքին գործոց նախարար Նուբար փաշա հրաժարական տուաւ, և այս կրկին պաշտօնին մէջ իրեն յաջորդեց Մուսթաֆա Ֆէհմի փաշա, որ ծագային և պատերազմական նախարար էր։ Սորա կրկին պաշտօնն ալ յանձնուեցաւ Ապանի փաշայի։ Գաւիլէէ կը հեռագրուի թէ այս անձի փոփոխումով նախարարական քաղաքականութիւնը փոփոխում պիտի չկրէ։

ՏՐՎԱՆՇԱՑՐԻ ԴՈՒՔՍՆ (Անգլիոյ Պետական Խորհրդոյն Նախագահն) ի Շէֆիլտ Դանոկպրոցաց տարեկան հացկերոյթին մէջ խօսելով, ցոյց տուաւ թէ ինչքան մեծ օգուտ մ'է կառավարութեան համար Խորհրդարանին մէջ զօրեղ մեծամասնութիւն մ'ունենալ, այն պահուն երբ արտաքին այնքան կարեւոր խնդիրներ կան. և պէտք է կոչում ընել բոլոր կուսակցութեանց միաբանիլ, վասն զի ազգային մեծ շահեր խնդրոյ առարկայ են։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՐՍԻԼԻԱ, 11 Նոյմ. — Կառավարութիւնն հրամայեց Թունսի ծովային իշխանութեան պէտք եղած տնօրինութիւններն ընել որպէս զի երեք շրջուն զրահաւոր պատրաստ ըլլան մեկնելու։

ՊԵՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ կայսերական Պանքային Տնօրէն Խորհուրդը գնդի տակը բարձրացուց 100ին 3էն 4ի։

ՔԱՐԻԶ.—Վիլ տը Փարիզ 1876ի փոխառութեան վիճակահանութեան մէջ. 49,029 թիւր շահեցաւ 100,000 ֆր։

—Վատտիլիր մեծ-դուքս Փարիզէ Բոստամ կ'երթայ, ուր երկու օր պիտի պտրտի Կայսեր հետ։

—Պատերազմական նախարար Պ. Բաֆենեաք Բոռ Վանդա գնաց, Տրդ. Տիւժարտէն Պօմէցի հետ, ներկայ ըլլալու Մատակաքարէ դարձող զօրաց գայտեան։ Ինք անձամբ պիտի տեղեկանայ թէ ինչ պայմանաց մէջ կը կատարուին զինուորական փոխադրութիւնք ու ճամբորդութիւնք։

— Ռուսլ աբեղան (Նէպի գտին մէջ) փախաւ Պուռժի դատարանը զինք սուտ երդման համար ձերբակալելու հրաման հանած էր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Փարդուկալի թագաւորն այցելեց թագուհւոյն Պէլմորալի դղեկին մէջ, Սկոտիա։ Թագուհին Մնրկապի ազգ պատուանշանը տուաւ անոր։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

Հոկտ. 25 թուով հետեւեալը կը գրեն մեզ Սեբաստիայէ.

«Մեր Ազգ. վարժարանաց իւրաքանչիւրին նկատմամբ ուելի ընդարձակօրէն գրել պատեհ առթի թողով. կը յայտնեմ թէ ընդ ամենը 10 հատ են, որոց 7ն արական (Նիկրթ. և Ընտել.) և 3ն իգական սեռի յատկացեալ։ Սոցա ամենուն համար 350—400 օսմ. ոսկւոյ եկամուտ բերող կալուածներ (2 պանդոկ, խանութ, համբարանոց) ունինք։ (Ձգենք թէ ասոնց մեծ մասն, հակառակ իրենց ստացած արժէքին, այլ և այլ նպատակներով գիտ. նահապետական գնով վարձու կը տրուին)։ Սոյն գումարին վրայ պէտք է ուելցնել նաև կարող աշակերտաց թոշակներէ (չաբթական 10, 20, 40 գր.)։ յանուն գպրոցի եկեղեցեաց մէջ լրջաբերուած գնակներէ, հարանեաց առթիւ եղած նուիրատուութիւններէ, մտից տոմսերէ . . . ևն. գոյացեալ առ նուազն 100 ոսկին, և կ'ունենանք 450—500 ոսկի։ Արդ, մեր բոլոր վարժարանաց համար ծախսուած գումարն, ո՛չ մեկ տեղ կրնայ ատոր հաւասարիլ։ ուստի, դիւրին է հետեւցնել թէ ուսուցիչներու ամսաթոշակները զոհացուցիչ չը լինելէ զատ, կանոնաւորապէս ևս չին վճարուիր, չնորհիւ յոռի մատակարարութեան։ Նոյն իսկ Առաջնորդարանի մէջ և պաշտօնական անձանց բերնէն լսած եմ թէ իւրաքանչիւր ուսուցչի Հոգաբարձութեանց Գանձապահներն, (ներկայիս համար չէ խօսքս) երբեք կանոնաւոր հաշիւ չին ներկայացուցած։ Հոս տեղն է ըսել թէ ինչո՞ւ արդեօք Գանձապահներու հրաշխատութեան առնել սովորութիւն չէ եղած։

«Բանի որ սոյն խնդիր հրապարակ ելաւ, թող ներուի ինձ քիչ մ'աւելի ընդարձակ գրել։

«Երկու երեք տարիէ ի վեր Ուսումն. Խորհուրդը չունինք։ Դպրոցական գործերու անհմուտ Հոգաբարձութիւն մը, (եթէ ներելի է 2—3 անգամից գործակցութիւն Հոգաբարձութիւն կոչել) կը վարէր գործերն, այսինքն ինչ որ կալուածներէ հետզհետէ գանձէր։ կը վճարէր ուսուցիչներուն։ Արդէն 100—150 ոսկւոյ բաց մը նախատեսուած էր։ բանի որ կալուածներու այս տարուան վարձքէն ուսուցիչներու անցեալ տարուան թոշակները կը վճարուէր։ Դեռ այս վիճակին դարման մը չեղած, իրր հերու, բաւական տարիներէ հետէ դիզեալ կալուածական տրոց ի հաշիւ, տասիւսուցաւ 150 ոսկւոյ չափ գումար մը վճարել։ դասալիք հղաւ, ասդին անդին փսփսալով թէ այդ գումարը պէտք էր Ս. Հայրը վճարէր։ քանի որ վանապատն (Վանորէից Խորհուրդ չունինք) կալուածոց վարձքը Ն. Սրբազնութիւնը կը գանէ։ Եթէ իրաւունքն իրենց կողմն էր, ինչո՞ւ հրեռ առ երես Ն. Սրբազնութեան յայտարարելու քաղութիւնը չունեցան և փախուստ տուին։

«Այս պահուն էր որ Ս. Հայրը գործը Մայր եկեղեցւոյ Թող. Խորհրդոյն յանձնեց. սա ալ քանի մը ամիս քաշքշեց։ ժամանակ անցուց և հրաժարեցաւ իւր պատասխանատու պաշտօնէն։ առանց զրկելէ զարման մը ճարելու։ Շատ զարմանալի է որ մինչդեռ ամեն կողմ ընտ կանոնագրի Թող. Խորհուրդները կը նպաստեն դպրոցներու, մերիններն 5 փարայի օգնութիւն մը չընեցէ զատ, նոյն իսկ իրենց եկեղեցւոյն երաժիշտ վարժապետին տմսաթոշակը չին վճարեր. չեմ հակնար թէ ինչ է այս խնդիր. եկեղեցւոյ զրամն որտե՞ղ է, զպրոցինն որտե՞ւ. և մինթէ Ա.ը կրնա՞ կանգուն մնալ առանց Բ.ին։ Անցնինք։

«Ս. Հայրն, այս անգամ 10 անձէ բաղկացեալ առաժամանակեայ խնամակալութիւն մը կազմեց, որոյ պաշտօնը պիտի լինէր նախ՝ դասատուաց դիզեալ ամսաթոշակներու (8—10) վճարման միջոց մը խորհիլ, և ապա՝ ըստ կանոնական կանոնագրի Ազգ. կեդր. Վարչ. Ուսումն. Խորհրդոյ, քաղաքիս վարժարանները քարեկարգել։ Ուսուցիչք մեծ հրճուանքով ընդունեցին այս լուրը։ տեսնելով որ բաւական ազդեցիկ և ուսեալ (նախկին դասախօսներ) տարրներ ձեռք ձեռքի տուած են, և անշուշտ իրենց նպաստաւոր կարգադրութիւն մը պիտի ընեն. բայց յուսախաբութիւն. անցան մէկ երկու ամիս ևս ու դեռ ոչինչ։ Խնամակալութիւնը չէնքի մը ձեռնարկեց, 150—200 ոսկի ծախքով (*)։ Ճարահատեալ,

(*). — Այս այն չէնքն է, որ Տ. Գաբրիէլ Հօր հանգանակած դրամովն կառուցեցաւ և որուն վերնայարկի ընդարձակ քառանիստեան ասլանը բնաւ սիւն չունենալուն, կամ հակառակ նախկին ճարտարապետին ըրած առաջարկին, երկաթեայ չրջանակներով կապուած չըլլալուն, փլչելու փտանգ կը սպառնար. հարկ էր (բայց ոչ տրիպոդական) վար առնել, և քանի որ բարոյական չէնքը քայքայման վիճակին հասած էր, ինչպէս որ արդի ճարտարապետն ևս առաջարկած էր, պէտք էր քիչ ծախքով գոցելու ճարը նայէին, ի մի բան «զայս պարտ էր առնել և զայն չթողուլ»։

տամ կ'երթայ, ուր երկու օր պիտի պտրտի Կայսեր հետ։

—Պատերազմական նախարար Պ. Բաֆենեաք Բոռ Վանդա գնաց, Տրդ. Տիւժարտէն Պօմէցի հետ, ներկայ ըլլալու Մատակաքարէ դարձող զօրաց գայտեան։ Ինք անձամբ պիտի տեղեկանայ թէ ինչ պայմանաց մէջ կը կատարուին զինուորական փոխադրութիւնք ու ճամբորդութիւնք։

— Ռուսլ աբեղան (Նէպի գտին մէջ) փախաւ Պուռժի դատարանը զինք սուտ երդման համար ձերբակալելու հրաման հանած էր։

ԼՈՆՏՈՆ.—Փարդուկալի թագաւորն այցելեց թագուհւոյն Պէլմորալի դղեկին մէջ, Սկոտիա։ Թագուհին Մնրկապի ազգ պատուանշանը տուաւ անոր։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ԳՈՐԾԵՐ

«Այլ և այլ նահանգներէ ու գաւառներէ մինչ որքեր կը զրկուին ի Պոլիս. եթէ ադոնք Սեբաստիա զրկուին այսուհետեւ, մի քանի տարիէն Պոլսոյ որբանոցին որբերն զգալապէս կը պակսին, վասն զի ընթացարտնելուն տեղը նորիրով չի լեցուիր։ Պոլիս, եթէ կուզէ, թող իրեն և իւր արուարձաններուն համար որբանոց ունենայ, իսկ եթէ կարելի է որբանոցն իւր ամբողջութեամբ ի Սեբաստիա փոխադրել, այդ աւելի լաւ. վասն զի չեմ կարծեր որ մեր Որբասէր Ընկերութեան անդամներն անձնուէր այնատութենէ փախչին, և երբ գործն ընդարձակի, անշուշտ օգնողներն ալ նոյն հաստատութեամբ կը բազմապատկին։ Առաջնորդ Ս. Հայրն իւր ժողովականներով մէկ կողմէն կ'աշխատի։ միւս կողմէն ևս լրագրութիւնն իւր պարտքը կը կատարէ, հասարակութիւնն ալ տեսնելով որ իւր տուած դրամն ուղղակի իւր նպատակին կը գործածուի, դրամ չի խնայեր, ինչպէս մեր բոլոր բարեսիրական հաստատութեանց համար։ Ահա այսպէս Պոլսոյ վրայէն բեռ մը վերցած կը լինի և Սեբաստիոյ մէջ այ կիրթութիւն Որբանոց-Դպրոց մը կրնանենք։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Աժեն. Ս. Պատրիարք Հայրն իր հետն ունենալով գործակատար Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆէնտին երէկ Բ. Դուռը գնաց շնորհաւորական այցելութիւն տալու Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին ու Ներքին գործոց Վսեմ. նախարարին, սակայն Ն. Բարձրութիւն ու Ն. Վսեմութիւն տակաւին իրենց պաշտօնատեղիները ժամանած չըլլալով, Ս. Պատրիարք Հայրն իր այցեցումը թողուց։

Ն. Ամենապատուութիւն յետոյ գընաց Դատական ու Կրօնական գործոց նոր նախարարութեան պաշտօնատունն և շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ նախարար Ապտիւրրահման փաշայի։

Թիֆլիզէն, Արժ. Գիւտ քահանայ Ազանեանց կը հաղորդէ մեզ թէ 1896 յունուար 1էն պիտի սկսի հրատարակել գրական հանդէս մը, ԼՈՒՍԱՑ, տարեկան երկու պրակով, յունուարին և յուլիսին։ Բաժանորդագրութեան է երեք ռուպի։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Թող. Խորհուրդս ի դիմաց Թաղիս ընդհանուր քնակչաց կը փութայ Աբէ-Էլչի մէջոցաւ իր խորին շնորհակալութիւնն յայտնել Ազն. Եղիա էֆէնտի Շահպազեանի, որ ինչպէս ուրիշ տարիներ այս անգամ ևս, իր ծանօթ ազգասիրութեամբը, բարեհաճած է ինքնարերաբար Ս. Եկեղեցւոյս վերանորոգութեան հոգն տանձնել, ծախսելով մօտ հարիւր յիսուն օսմ. ոսկւոյ գումար մը, որ անցեալ տարւոյ աղեսաի երկրաշարժէն մեծապէս ընտսուած լինելով գրեթէ կիսաւեր վիճակի մէջ կը մնար առանց եկեղեցական արարողութեան։

Ի դիմաց Թաղական Խորհրդոյ
Նաալբ-Բաբուի

Վ. Ապէնտրոպէ — Վ. Ապէնտրոպէ
ԳԱՌՆԻԿ ՊՕՀՃԱՆԵԱՆ — Ե. ՊԱՌԱՅԵԱՆ
1 Նոյեմբերի 1895
Նաալբ-Բաբուի

Ազգի Տիկին Էպրուհի Պէնկլեան և զաւակունք Զարեհ, Հայկ և Զարուհի Պէնկլեան, և Տ. Մովսէս Մ. վրդ. Կէօմրիկճեան իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն այն ամեն եկեղեցական հարց, և ազգականաց ու բարեկամաց, որոնք հաճեցան ներկայ դառնալ Հանգուցեալ Մնենի Լեմէնտի Պէնկլեանի յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսին, որ տեղի ունեցաւ. երէկ ի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Բերայի, և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւատիքը տուին այս տխուր առթիւ։

Ուսումնական Խորհուրդն վկայեալ դասատու մը պատրաստ է դասախօսութիւնը ընել ֆրանսերէն եւ Աղրբէջէն լեզուաց Ա՛է ընտանեաց եւ Ա՛ազգ. վարժարանաց մէջ։ Դիմել «Արեւելքի» խմբագրութեան 442 4—5

Տ. ՀՄԱՅԵԱԿ ԲԱՀԱՆԱԳ ԷՖԷՆԴԻՆԵԱՆ

Տարերք աշխարհիկ լեզուի Ա. տարի 3 դրուշ, Բ. 5, Գ. 5, 0/0 25 զեղչ։ Կենսագրութիւն Գեորգ Դուլբեանի, 5 դրուշ։ Կը ծախուին Պոլսոյ զրաստաց քով։ 392 48—60

Հնոտիկ շուրջեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տուաւ Աժանս Հալասի սրուելեան ճիւղերուն ընդհանուր տնօրէն Պ. Ժորժ Վիսի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Եգիպտոսի մէջ հրատարակեալ Էլ Մահրոսէ լրագրոյն տնօրէն Ազիզ էֆէնտիի։

ՄԵՍ-ԵՊԱՐՔՈՍ Բարձր. Խալիլ Բիքթաշաչա երէկ կայս. պատա երթալով ստացաւ Վեհ. Սուլթանի հրամաններն և յետոյ Բ. Դուռը գնաց։

Ն. Բարձրութեան կենսագրութեանը վրայ հետեւեալ տեղեկութիւնք կը հաղորդուին։

Նախկին Մեծ-Եպարքոս վախճանեալ Գրիգորիսը Մէհմէտ փաշայի կնքապահութենէն ոգեսելով վարած է Բուսէլիի ու Անասոլուի մէկ քանի նահանգաց Մէքթուպճիի պաշտօնը։ Նահանգաց կազմակերպութեան միջոցին Ռումէլիի կառավարիչ անուանած է. նոյնպէս վարած է Դանուբի նահանգին մէջ Վիտինի և այլ տեղերու կառավարչութիւնները։ Բան տարի առաջ Վէգիրութեան ատիճանին բարձրանալով վարած է Գասոսվի, Սըվագի, Մանաստրրի ու երկու անգամ Այանի կուսակալութեան պաշտօնները, յետ որոյ Ներքին գործոց նախարար անուանուած է։

ԱՇՏԸՆԻ նահանգին նորընտիր կուսակալ Բարձր. Բեսամիր փաշա Իզմիր ժամանելով ընդունուեր է նախորդ կուսակալին և զինուորական հրամանատարին կողմէ։

ՍԻՍԱՆՈՏ.—Պետական Խորհուրդը նկատողութեան առած է և ի մտոյ որոշում մը պիտի տայ ի մասին ծխախոտի վաճառականաց ոմանց ադիրսագրոյն, որով խնդրած էին վերցնել ենթ զրուչի Բէքթիէյէ տուրքն, որ կը գանուի օսմանեան երկիրներու միւս մասերէն եգիպտոս տարուած ծխախոտներէն։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ երկաթուղւոյն մինչեւ Էնկիւրի երկարելէն առաջ եկած գուշտներուն վրայ խօսելով, Ֆրանսական առեւտրական սենեկին թերթը կըսէ թէ Անատոլուի քաղաքաց մեծ մասն, որք առաջներն արմտիքները Սամսոն կը զրկէին եւ անկից դուրս կը հանուէր, այժմ ուղղակի Էնկիւրի կը զրկեն և անկից երկաթուղիով կը փոխադրուի։ Այդ կերպով Էնկիւրի առեւտրական կեդրոն մը ըլլալու վրայ է Անատոլուի համար։

ԻԶՄԻՐ, չգիտնանք, որ չաթթի իրիկուն Այտրնի նորընտիր կուսակալ Բեհամիլ փաշան Իզմիր տարած էր, հոն ժամանած է։ Իզմիր անկից Սէլանիկ պիտի տանի տեղւոյն նորընտիր կուսակալ Հասան Ֆէէմի փաշան. անկից ալ Իսկէնտերուն պիտի տանի Հալէպի նորընտիր կուսակալ Զէկնի փաշան։

Պ. ԼԷՕՆ ՊԷՌԻՔ, նախագահ Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին, առէջի օրը Բ. Դուռն երթալով շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին և նորընտիր նախարարներուն։

Պ. ՎԻՆՍԸՆԹ ԲԱՁԱՄԱՐՏ, անդամ Հանրային Պարտուց վարչական ժողովին, այսօր մայրաքաղաքս կը ժամանէ։

ՀԵՎԷՆԱԿԱՆ դեսպանը վաղը իր բնակութիւնը Եէնիքիւղէն Բերա պիտի փոխադրէ։

—Հելլինական կառավարութիւնը Ս. Փրլլի պատուանշանի խաչը նուիրած է մայրաքաղաքիս ամերիկեան դեսպանը։

Պ. Բարանի, որ արձակուրդով Աթէնք կը գտնուէր և առէջի օրը մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Կայս. Դիտարանը եկած տեղեկութեանց նայելով, անցեալ ուրբաթ օր Այտօնաթի մէջ (Եանեա) երկրաշարժի իրիսա սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է։ Հետեւեալ օրն ալ երկու ուելի թեթեւ ցնցումներ։

Պ. ԿՈՒԱՆՏԷՆ, Ֆրանսայի հետիոտն ուղեւորն, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, մէկ քանի օր առաջ լիմարութեան թուռն տագնապ մը ունեցած է Բիրա Բէլէսի մէջ, ուր իջեւանած էր։ Պ. Կուանտէն այդ տագնապին մէջ կոտրուած է իր չորրը գտնուած ամեն ինչ։ Անմիջապէս կապուելով տարուած է ֆրանսական հիւպատոսարան, որ հիւանդանոց դրկեր է զայն։

Պ. ԷՌՆԷՍԹ ՏՕՆՍԷՌ, պիլճիական ընդհանուր հիւպատոս Սէլանիկի, որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուէր, Սէլանիկ վերադարձեր է։

ԳԱՐԱՏԱՂԻ գործակատար Պ. Պաքիչ Էմիրկէնէն Բերա փոխադրեց իր բնակութիւնը։

ԱՇՏԸՆ-ԻԶՄԻՐԻ երկաթուղւոյն հոկտ. 21ին աւարտող շաբթուան հասոյթն եղած է 924,397 զրուշ։ Անցեալ տարի նոյն ժամանակաւիշտին 841,882 զրուշ էր։

ՁԿԱՆ ԻՒՂ.—Մանդրէօ— կիմանայ թէ քաղաքային բժշկական ժողովը նկատելով որ Մօռիս ձկան իւղը սուղ ըլլալով դեղագործները անոր տեղ ուրիշ հեղուկ մը կը ծախեն, քննիչ մասնախումբ մը կազմած է, որ այդ հեղուկէն մաս մը գրաւելով բժշկական վարժարանը զրկած է, ուր յետ քննութեան հաստատուած է թէ չհամապատասխաներ դեղագոյնին մէջ նշանակեալ պայմաններուն և որուն գործածութիւնը կը վնասէ հիւանդներուն։ Մասնախումբը մանրամասն տեղեկագիր մը պիտի ներկայացնէ բժշկական ժողովին։

ՍԱՍՆԱՅ կուսակալութիւնը նկատելով որ թէ ձէպելը Պէրէքէթ գաւառին և թէ Պիթլիսի մէջ Պուլանը անունով երկու գաւառակներ կան, որով թղթատարական առաքմանց մէջ չփոթութիւնք կը ծագին, խնդրած էր Ներքին գործոց նախարարութենէն անոնց միոյն անունը փոխել։ Արդ ըստ այնմ որոշման մը համաձայն, ձէպելը Պէրէքէթ գաւառին մէջ գտնուած Պուլանը գաւառակին անունը վերածուած է Պաղչէ գաւառակի։

ՄԱՀԱՑՈՒԾԱԿ.—Հոկտ. 21էն 27, մէկ շաբթուան միջոցին, մայրաքաղաքիս ուարուարձանաց մէջ հետեւեալ թիւով մահեր պատահած են։

	Այր	Կին	Գումար
Իսլամ	55	60	115
Քրիստոնեայ	42	31	73
Հրեայ	1	6	7
	98	97	195

ԱՆԱՍՈՒՆՔ.—Գուլկարիայէն և Արեւելեան Բուսէլիէն այս կողմ բերուած ոչխարաց և այլ անասնոց միջեւ տարափոխիկ հիւանդութիւն գտնուելով, գրուած է Էմիրէնի կուսակալութեան որ սահմանագլխին վրայ անասնաբոյժներ գտնուին բերուած անասունները քննելու համար։ Իսկ այն որոշումը թէ քննուած անասուններէ տուրք մը առնուի, ընդունելի չէ դասուած։

ԲՈՒԹԱԹԷՄ.—Ամերիկան տեսակ մը անոյշ բաթաթէս, ուրկից մաս մը նուիրած էր մայրաքաղաքիս ամերիկեան դեսպանը, Եէնիքեոյի կողմերը մշակուելով լաւ արդիւնք տուած է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վարչութիւնն որոշած է ի Խաչիլ Հալքեօղլուի նաւամատոյցին մօտ հեռագրական կայարան մը հաստատել։

ՄԱՍԱՍՏԱՆ Ագիրէի ճիւղին նախորդ պաշտօնեաներէն անոնց նկատմամբ, որք դատաստանի ենթարկուած էին, Պետական Խորհրդոյ ամբաստանիչ ատենին կողմէ տրուած որոշման տեղեկագիրը մատուցուած է Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ԼԻՒԱՆԱՆԷՆ մինչեւ Պէրութ չինուելիք թրամուէյի գծին արտօնատիրոյ կողմէ կազմեալ օսմանեան անանուն ընկերութեան Ներքին կանոնագիրն, որ Բ. Դրան կողմէ Հանրօգուտ լինութեանց նախարարութեան դրկուած էր՝ անոր ինչ ինչ կէտերը քարեփոխելու համար, յանձնուած է նոյն նախարարութեան մասնագիտաց ժողովին։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ.—Մանդրէօ— կը ծանուցանէ թէ Օսմ. Պանքան այնուհետեւ չարկ չտեսներ Եւրոպայէն ոսկի բերել տալու։

ՏԷՏԷ ՄՂԱՃԷՆ Եւրոպէ գացող երկաթուղւոյ կառախումբ մը անցնելիքը Դրզիճաքէյի մօտ գիշերն հիր է, սակայն ևս վնասդ չէ պատահեր։

ՊՐՈՒՍԱՅ նահանգին մէջ ալ այս տարի խոզկարիճի տասանորդի տուրքն ուղղակի պիտի գանձուի։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ նաւահանգստին արդի վիճակը քննելու համար, հոն գացող Պոլսոյ քարտիզանց ընկերութեան երկաչափներն փութով առաջ կը տանին իրենց պաշտօնը։ Միանգամայն քննութիւններ կը կատարեն թէ քարափի չինութեան յատուկ քարերն ու հողերն ոյր կողմն և ինչ եղանակաւ պիտի փոխադրուին։

ՀԱՆԹ.— Այտրնի նահանգին Սէֆերիհիսար գաւառակին մէջ ածուխի, երկաթի և ձիւթի հանքերու խուզարկութեան համար արտօնութիւն տրուած է Մէհմէտ Զիհնի և ընկերութեան։

ՄԱ

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ իտալական փոխ-հիւպատոս կարգուած է Գ. Ճուլիո Պէսթալոթէան որ արդէն իր պաշտօնատեղին ժամանած և պաշտօնական այցելութիւն տուած է Սուլթան կուսակալ Հաճի Օսման փաշայի։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ.—Պետական Խորհուրդն երէկ խորհրդակցութիւններ կատարից այն տեղեկագրոյն վրայ, զոր Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիել էֆէնտի տուած էր՝ Սիրքէճիէն Այսթէֆանոս երկաթուղւոյ գիծ մը և Տէտէաղաճի առվեւ քարափ մը ու նաւահանգիստ մը շինելու խնդրոյն առթիւ։

ԱՆՑԱԳԻՐ.—Թէ՛ ծովու և թէ ցամաքի ճամբով մայրաքաղաքս ժամանող ուղեւորաց անցագիրներն աւելի կանոնաւոր կերպով քննելու և անցագրերու կանոնագրին տրամադրութիւններն ամբողջովին ի գործ դնելու համար մարզահամարի տեսչութիւնը հրահանգ մը պատրաստած է, որ Ներքին գործոց Նախարարութեան կողմէ յանձնուած է ձեռնհաս պաշտօնատան՝ քննուելու համար։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ. — Լոնտոնէն Վիէննայի լրագրաց ուղղեալ հեռագրի մը նայելով, գերմանացի Գ. Ֆելիքս Մարայ 75 տարի պայմանաժամով արտօնութիւն ստացեր է Թէհրանէն մինչեւ Գաղտատ երկաթուղւոյ գիծ մը շինելու համար։ Նոյնպէս Թէհրանէն սկսեալ մինչեւ տասը-տասնըհինգ մղոն հեռաւորութեամբ գտնուած քաղաքներն ելեկտրաշարժ երկաթուղիներ չունին։ Իգպամ կրսէ թէ այդ մասին հոս ոչ է տեղեկութիւն չկայ։

ՐԷՈՒԹ ՊԷԹ. — Տէտէաղաճի նախորդ կառավարիչ Բէհչ Աֆ պէյ, որ Խարբերդի նահանգին կուսակալ կարգուած է, երէկ Տէտէաղաճէն ճամբայ ելեր է Իզմիրի ճամբով իր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար։

—Խարբերդի նահանգին նորընտիր Տէֆթէրտար Էհսէէմ էֆէնտի մէկ քանի օրէն իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի։

ՀԱՆՐԱՏՈՒԹԻՒՆ. —Վիճակագրութեան մը համաձայն, Եբէյլիէն տարին 400,000 տակառաչափ հանքածուխ կը փոխադրուի ի Կ. Պոլիս։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն երէկ ի բացակայութեան դատեց կիրակոս անուն անձն որ Մուրատ անուն անձն սպանած ըլլալուն համար ամբաստանուած էր։ Կիրակոս դատապարտուեցաւ տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան, քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու և ստացուածոցը գրաւման։

ՖԷՐԻԳ ԷՄԻՆ ՓԱՇԱ, հրամանատար պահեստի զօրաց Ատանայի, 5000 ղրուշ ամսաթոշակով հանգստեան կոչուած է։

ՈՃԻՐ.—Երէկ, Պոլսոյ Զընտան Գաբու Թաղին մէջ Քէնդրիցի Խաթտ և Եօնուս անուն անձանց միջեւ կռիւ մը ծագելով, ասոնցմէ Եօնուս դաշյնը քաշելով իր հակառակորդին կուրծքը մխեց և ծանրապէս վիրաւորեց։ Եօնուս ձերբակալեցաւ։

ԳՈՔԼԷՆ ԳՈՏՏ՝ ԲԵՐԱ

Այսօր, հռչակաւոր դերասան Գ. Գոքլէն (կիսասերը) Կ. Պոլիս կը հասնի իր խումբովը և այս վիշեր իսկ կը սկսի իր ներկայացումները Թէպէ-Պաշլի Թատրոնին մէջ։

Գ. Գոքլէնի խումբը հինգ ներկայացում միայն պիտի տայ այստեղ։

Այս գիշեր՝ Les précieuses ridicules, Մոլիէրի մէկ արարուածով կատակերգութիւնը և Le Testament de Cesar Girodot, կատակերգութիւն երեք արարուածով, Ատոլֆ Պրոյի և Էտմոն Վիլլարի։

Գիներն են՝ Պէնեուառ 60 ֆրանք, Պելէդաժ 25 ֆրանք, թիկնաթոռ 15 և 12 ֆրանք, նստարան 25 ղրուշ, վերնատուն 10 ղրուշ։

ԽՕՍՔԿԱՊԸ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Շատ կանուխէն կը ճանչնայի գինքը, դպրոցին կիսանքէն ալ առաջ։ Մէկտեղ մեծցած էինք, ու իրարմէ գաղտնիք պահած չունէինք։ Հայրը չատոնց մեռած էր, ու մօրը հետ կ'ապրէր, կլորիկ հարստութիւն մը ժառանգելով։ Անցեալ աշունին՝ իր կեանքին մէջ ամենէն տխուր մէկ օրին պատահեցայ, պատճառը հարցուցի, ու առանց ստիպումի պատմեց դէպքն եկածը, ինքն իսկ ղղչացած այդքան համարձակ ձեռնարկ մը ընելուն։

«Այս ամառ, ըսաւ, բոլոր կղզեցիներուն խօսակցութիւնն այդ ընտանիքն էր, որ իր վրայ էր հրաւիրած պզտիկ նախանձով ջերմ հետաքրքրութիւն մը։ Մայրը ու աղջիկ մ'էին որ հակառակ իրենց քիչուորութեանը Լիվատիոին վրայ մեծ տուն մը վարձած էին։ Ցայտնի էր որ հարուստ ընտանիք մ'էին, սակայն ոչ ոք իրենց վրայ ծանօթութիւն ունէր։

«Միայնակ կեանք մը կ'անցընէին, քաշուած ընկերութենէ, միշտ գուրքը սակայն։

«Սոէպ կը տեսնայի գինքը որ Լիվատեան ճամբուն երկայնութեանը վրայ կը շրջէր չատ քիչ անգամ երիտասարդի մը ընկերակցութեամբը, որուն ներկայութիւնը գիս կը զրդուէր, ու իրեն, այդ տիրուն աղջկանը առանց զուարթութեան մչատեւ ժպիտ մը կը չնորհէր, որուն խամրելն ալ կը տեսնայի իրենց բաժանման ատենը։

«Իր ամեն մէկ գուրս ելլալուն ատուերի իր քայլերուն կը հետեւէի հկացած իր գեղեցկութեանը ու հրապոյրին, որոնք մտածմանս առարկայ դարձած էին՝ գինքը տեսած օրէս։

«Սեւ սաթի պէս փայլուն մազեր որք իր բարձր ճակատը կը զարդարէին, ամփոփուած էին յարդէ գլխարկի մը տակ, սարսուռներ կուտային ինձ իր աչքերը, այն սիրալառ ու յարափոփոխ աչքերը, որք կամարաձեւ յօնքերու տակ կը փայլէին երկու պզտուն նշոյլներու հանգուցեալ։ Սիրուն ու աղջոր հասակ մը ունէր, միանգամայն մարմնի հրապուրիչ ձեւ, իրարմէ աւելի վայելչաձեւ ու ճաշակաւոր շրջազգեստներ կ'ամփոփէին իր ուռնդիկ կուրծքին ըմբոստ կոհակները, և չի գիտեմ թէ, հաճոյք մը զգալու համար, թէ պատրանք մը ազդելու դիտումով՝ միշտ իր շրջազգեստը վեր կը հանդրիճէր ցոյցնելու համար իր սիրուն ու պզտիկ ոտքերը, որք կաղապարուած էին Նոյնչափ փոքրիկ մոյկերու մէջ։

«Վերջապէս ինքը, իր շարժուածքովն ու ձեւերովը չէր վրիպեր ուշադրութենէս, բայց և այնպէս կը ջանայի վանել զայն ուրուականութենէս, թուելով մեծամեծ արգելքները, պարագաները, դիրքերը, և կանխահաս տարիքս, յետոյ քիչ մ'ալ իրենց վրայ ծանօթութիւն մը չունենալս։ «Օր մը, կիրակի օր մը,— որ բնաւ մտքէս չի պիտի հլայ — եկեղեցի գացի, և երբ դուրս կելլայի անկից, դրանը մէջ՝ ուսկից ետ դառնալն անպատեհ էր, իր ու մօրը և քանի մը կիներու հանդիպեցայ ու ճամպարած ըլլալուս դժգոհ՝ հեռացայ գացի։

«Ճամբան՝ դէպ ի Նաւամատոյց գացած պահուս, բանի մը փայլիլը տեսայ քարի մը քով. մօտեցայ, առի, և մոռացեցի։

—Մը՛ր, իրեն նուիրեի։

«Ու գացի ծովեզերքը, փչող զով հովին տալու այրող ճակատս և կուրծքս։

«Որքան նստիլս չեմ գիտեր, ելայ տուն երթալու համար. ճամբան միևնոյն գաւխլայրին վրայ նորէն իրենց հանդիպեցայ որք չուարած երեւոյթով բան մը որոնել կը թուէին։

«Խսկոյն միտքս եկաւ քիչ մը առաջուան գտածս, ու համարձակութիւն առնելով մօտեցայ ու ըսի.

—Տիկին, կրնա՞մ ձեզ օգտակար ըլլալ։

—Տղաս, ըսաւ, աղջիկս իր կուրծքին պրոշը ձգեր է։

—Հա՛, ես գտայ, ըսի, ու զրպանէս հանելով զայն տուի այդ սիրուն աղջկանը, որուն դէմքին ուրախութիւնը կը գագնէր ինձ իր անսահման գոհունակութեան նըշանը, և մայրը չուարած թէ ինչպէս իր երախտագիտութիւնը յայտնել ինձի, մօտեցաւ ու ձեռքս սեղմելով.

—Տղաս, ըսաւ, շատ ու շատ շնորհակալ եմ, աղջկանս երջանկութիւնը քեզ կը պարտիմ։

Ու գատուեցանք իրարմէ, ես այդ միջադէպին գոհ, իրենք ալ գտածս իրենց զարձնելուս զարմացած։

«Ալ անկից ետքը բարեկամ եղանք իրարու, դուրսը, ծովեզերքը, և շատ ատեն ալ քաղինոն։ Երկարօրէն կը տեսնուէինք, և ես կը ջանայի բոլոր կնահաճայ ձեւերս ցուցնել, հաճելի ըլլալու համար իրեն որուն պատասխանները իմ ուզած կերպովս կը մեկնէի։ Բայց օրքան խորուած եմ եղեր, դուն իսկ պիտի խըպնիս պատմածէս։»

Խօսակիցս հոս կեցաւ, ու չուզեց շարունակել, բայց այնքան հետաքրքրուած էի իրմով որ չի կրցաս ստիպումներուս դիմանալ, ու յարեց.

«Օր մը մայրը փափագ յայտնեց որ մօտս հետն ալ տեսնուի, բայց այդ համարձակութիւնը չունենալուն՝ խնդրեց որ մենք այցելենք իրեն։

«Չէի կրնար այդպիսի առիթ մը կորսնցունել։

«Կիրակի ցուրեկ մը նախ ես գացի, և մօտս հետ ըրած երկրորդ այցելութենէս ետքս, ալ սկսած էինք ամեն ատեն իրարու այցելել, բայց սա ըսեմ որ ա՛լ աշնան մօտ ես իմ տէրս չէի։

«Իր պատկերն ա՛լ սկսած էր ընաւ աչքս չհեռանալ, մտածեցի, և փրկութիւնս իրեն ձեռքը խնդրելու մէջ գտայ։

«Մօտս ալ առանց սիրտս բանալու, կիրակի օր մը իրենց գացի։ Այդ օրն, ու առջի ըսած կիրակիս անմոռանալի են ինձ համար, և հիմա իսկ կարծես թէ այդ օրերուն տպաւորութեան տակ եմ։ Երկար խօսակցութենէ մը վերջ, Անժելին պահ մը բացակայութենէն օգուտ քաղելով.

—Տիկին, ըսի, օրիորդին ձեռքը ինձ կը շնորհէք։

Երկվայրկեանի պզտիկ վարանումէ մը ետք, հեղնական ժպտով մը պատասխանեց.

—Բայց, տղաս, իմ աղջիկս նշանած է, և այն ամառուան գտածդ ալ իր խօսքիպան էր։»

Ես իսկ խօսակցիս վրայ արգահատելով մտածեցի թէ արդեօք ի՞նչ հոգեկան տառապանքով հեռացած էր այդ տունէն։

ՄԻՐԻՃ

Քստի անտի

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

Անցեալները մանկամարդ ու վայելչագեղ կին մը կը ներկայանար Փարիզի ոստիկանութեան քօմիսէրի մը և սաստիկ յուզումով հետեւեալ յայտարարութիւնը կ'ընէր.

—Կ'մաքառտանեմ ամուսինս, որովհետեւ առջի գիշերը զիս սպանել տալ ուզեց իր երկու բարեկամներուն ձեռքովը զորս իր խուցին մէջ պահած էր։

Գանգատող կնոջմէն բան մը չկրնալով հասկնալ, քօմիսէրը կը պարտաւորի քննութեան մը ձեռնարկել ու ճշմարտութիւնը երեւան հանել։

Գ. Ք... վաճառական, որ Մոնմարթր փողոցը կը բնակի, քանի մը ամիս առաջ ամուսնացեր է մանկամարդ կնոջ հետ։ Դիտած էր որ առաւօտէն ընթրելէ յետոյ, կինը խորունկ քունով կը քնանար, բարձրաձայն կերազէր և անսահման զորովանքով կը խօսէր Բազիլիոյ անուն մէկու մը հետ, զոր կը կանչէր և իր երկանը հետ կը բաղդատէր, այս վերջինը ասստիկ վար գտնելով։

Քանիցս մտիկ ընելէ յետոյ իր կնոջ երազները, վաճառականը կասկածներ կը յղանայ. կը ջանայ հասկնալ թէ ո՛վ էր այդ Բազիլիոյը, բայց չի յաջողիր։ Այն ատեն կուզէ վկաներ ունենալ կնոջը յայտարարութիւններուն։ Եւ գիշեր մը գինիներով ուռցուած առաս ընթրիքէ մը յետոյ, երբ կինը պառկելու դիրքայ, ինք իր երկու բարեկամները ճամբել կերդնալով՝ յարակից սենեկին մէջ կը պահէ դանոնք, ուսկից կրնային ամեն բան լսել։

Կինը քնանալէն յետոյ, Գ. Ք... ալ կը պառկի, բայց հակառակ իր սովորութեանը, կինը կարթնայ։ Տեսնելով որ թաչկինակ չունի, կելլայ և յարակից սենեակը կը մտնայ հատ մը առնելու համար։ Ու կը տեսնայ իր երկանը պահած երկու մարդերը։ Սարսափահար, անմիջապէս կը հագուի և չուզելով մտիկ ընել ամուսնին բացատրութիւնները, խոյս կուտայ և կերթայ մօրը տունը պառկելու։

Ոստիկանութեան քմիսէրը կը յայտարարէ տիկին Ք...ի թէ այս պարագային մէջ չի կրնար բան մը ընել և խորհուրդ կուտայ ձեռնհաս դատարանին դիմել։

ԳՈՌԱԳԵՂԻՆ ՄԷՋ

Գ. Էտմոն Բըզոն, եղբօրորդին ու մըրցակիցը հռչակաւոր գաղանագուսպ Բըզոնի, որուն աղջկան հետ ամուսնացած է, անցեալները գիշեր մը վիրաւորուեցաւ եղ առիւծէ, ներկայացման մը պահուն։ Ամեն գիշեր իր գաղանները հրապարակաւ կը խաղցունէր և ներկայացումը կը վերջացունէր փարթով մը որուն անունն է հալածում առիւծներու։ Կեդրոնական վանդակին մէջ կը հաւաքէր չորս առիւծներ և երկու եղ առիւծներ, ձողերով կը խաղցունէր զանոնք և վերջապէս վանդակին մէկ անկիւնը կը մղէր երեքժանիով մը և մտրակով մը։ զորս մէկդի կը նետէր և, բազմաձայ, կը կանգնէր մնչող խմբակին առջեւ։

Այս միջոցին էր որ այդ գիշերը, երկու եղ առիւծներէն մէկը իրը հինգ տարու, գաղանագուսպին վրայ խուժեց և թաթը զարկաւ ոնոր գլխուն աջակողմին։ Մէկ վայրկենի մէջ Բըզոն արեամբ ծածկուեցաւ. հասարակութիւնը, զարհուրած, սարսափի ազաղակներ կարձակէր։ Գաղանագուսպը, առանց ժամանակ կորսնցնելու, շարունակեց դիմադրել գաղաններուն, և միամինակ զրկեց զանոնք իրենց վանդակներուն մէջ։ Այն ատեն միայն զիջաւ ընդունիլ իր վիճակին պահանջած խնամքները։ Բժիշկ մը բերուելով հաստատեց թէ ամ ականը գրեթէ բոլորովին անջատուած էր Թաթին հարուածէն, որ ուրիշ երկու վերքեր ալ պատճառած էր, խորունկ վերք մը աջ այտին վրայ, աւելի թեթեւ մը գլխուն ետեւը։ Տոքթորը կարեց ականջը և այտը։ Գաղանագուսպը բնաւ զգածուած չերեւար այս ձախողուածէն։ Էտմոն Բըզոն իր մարմնին վրայ արդէն կը կրէ յիսունի չափ սպիներ ակռի և ճիրանի հարուածներէ առաջ եկած։ 1888ին առիւծ մը ցախջախած էր ձախ ձեռքը։ Նոյն գիշերն իսկ մտադիր էր ներկայացում տալ նորէն։

ԱՆՆԵՐԵԼԻ ՍԽԱԼՈՒՄ

Երկու նորապակ ամուսիններ, մեղրալուսնի բովանդակ խանդաղատութեան մէջ, երկաթուղիով կը ճամբորդէին Լուիզվիլն Մաշվիլ (Միսսիսիպի-Նահանգներ)։ Իրենց մօտ նստած կը գտնուէր մանկամարդ ու գեղեցիկ կին մը։

Ամերիկեան երկաթուղիները մերիններուն չեն նմաներ. վագոններն իրար միացնող փոքր անցքերէ կարելի է կառաջարկն մէկ ծայրէն միւսն երթալ։ Կառախումբին գացած պահուն, նորապակ երիտասարդը քանի մը վայրկեան կը հեռանայ իր տեղէն և այն պահուն ետ կը դառնայ երբ չոգեկառքը Թիւնէլի մը տակէն կանցնէր։

Թիւնէլները միշտ նպաստաւոր եղած են ամեն տեսակ սրտագեղումներու. մեր սիրահարը, նստելու պահուն կուզէ օգուտ քաղել մթութենէն՝ համբուրկու համար իր կինը, կը սխալի և տաք համբոյր մը կուտայ միւս կնոջ։

Այս վերջինը չուզեր հաւատալ որ ոխալ մը գործուած էր և դատ կը բանայ իր ուռանդուն ուղեկիցին դէմ 1000 տոլար վնասուց հատուցում պահանջելով։

ՄԱՀՈՒԱՆ ՊԱՏԻԺ ՄԸ

Քանի մը շաբաթ առաջ Եակատերնա (Սիբիրիա) դատարանը մահուան դատապարտեց գեղջուհի մը, Սթանկ Միխայլովիչ որ կասցին հարուածներով մեռուցած էր իր զաւակը՝ երբ կը քնանար։ Դատավճիռն հաստատուեցաւ։ Արդ, ըստ սիբիրական օրէնքի, մահապարտները հրացանի կը բռնուին։

ՆՈՐ ՄԵՏԱՔԻ ՄԸ

Մատակաքարի մամուկները — երկրին լեզուովը պա լա պէ—երբ բաւական ծանր բեռի մը լծուին, զայն թաչելու համար իրենց բրած ճեղի մէջերնին մետաքս մը կարտադրեն։ Որուն դիմացկունութիւնը կը-նայ բաղդատուիլ բամբակի թելին դիմացկանութեանը հետ։ Արդէն Ռէսմիւռ գիտութեանց ակադեմիին ներկայացուցած էր տեղեկագիր մը զոյգ մը կիսաձեռնոցներու վրայ որոնք սարդի մետաքսէ շինուած էին։ Նոյն նիթով բանուած ուրիշ զոյգ մը կիսաձեռնոց Լօժէնի կայսրուհիին ներուիրուեցաւ։ Մարիս կղզիին գաղթականներուն կողմէ։

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ

ՊԱՐԳԵՒԱՒՈՐ ՉԱՆԱՉԱՆ ԱՐԺԵՔԱՊՈՏ

ԷՐՆԷՍԴ ԿԼԱՎԱՆԻ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա Մէնիէ Ագի Փաշա խան թիւ 22

Պատիւ ունիմ ծանուցանել Ձեզ՝ զրամատուն մը հաստատած եմ, եւրոպական զրամատուներու ընդունած զրութեան համեմատ, վճռական ամուսնութիւն ունեցող կառավարական արժեթղթեր վաճառելու համար, կանխիկ ու ապառիկ ամսական համեստ յանձարումներով, զրութիւն մը որ մեծամեծ առաւելութիւններ կընծայէ։

Այս զրամատուն իբր աւանդատեղի կը ծառայէ, ամսական ներդրաշխիներով գնողներուն, որոնք որոշեալ պայմանաժամէ մը վերջ արժեթուղթ մը տէր կելլան, ինչպէս արդէն շատերը դեռ եւ, եւ ապա՝ ով են որ երբ ուզեն կրնան անոր փոխարէնը՝ պայմանաժամէն իսկ առաջ վճարելով մեռք անցնել։ Արեւելեան-երկաթուղւոյ արժեթուղթ մը գնողը, իւր առաջին ամսական վճարումէն անմիջապէս կրստանայ թիւ. մը իրաւունք տուող մասնակցելու յիշեալ արժեթղթի՝ բոլոր վիճակահանութեանց եւ ամբողջ շահուն, մինչեւ իսկ 600,000 ֆր.ի պարգեւին, իբր թէ վճարած ըլլար արժեթուղթի գինը ամբողջապէս։

Սահ, օրական մի միայն 27 փարա խնայողութեամբ, հարստանալու դիւրին միջոց մը. պէտք է օգտուիլ ասիրէն։

Ցիշեալ զրամատունն, Արեւելեան-երկաթուղւոյ պարտատոմսերէն զատ կը վաճառէ նաեւ հետեւեալ արժեթղթերն. փոխառութիւնք Գիւղատ Բարիի 1855, 1869, 1871, 1886 ի, փոխառութիւնք Թունիսի Ծօնսիի տր Ֆրանս Բոլ մլուճնոյ եւ Ծօնսիէր 1879 ի, Բանքայի տարեկարգ, Բանքի Ծօնսիի Էշմիրլիէ, Գիւղատ Պրիսէլ, եւլն. եւլն. ասոնք 4 % եւ 3 % տոկոս ունին եւ բաժանարգաց հաշուոյն կը պատկանին, ասոնցմէ զատ 500,000 200,000 150,000 100,000 50,000 եւլն. եւլն. մեծ պարգեւներ ունին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել մեր ատ Գ. ԷՐՆԷՍԴ ԿԼԱՎԱՆԻ։ Գաւառաց մէջ գործակալութիւն ընել փափաքողք, պարտին վերոգրեալ հասցէին դիմել։ 24—26

Վանդակաս

ՂԱԼԱԹԻԱ, 1/13 Նոյմ. 1895

Անուանին. եւ Վճարում	Տարի	Անուանարժեքը		Ընթացիկ Գիներ	
100	1881	Բանք. Մերիկա	1%	63	—
100		» » B		36	20
100		» » C		25	—
100		» » D	զոցուած	22	05
400			բացուած	22	17
100			միջոցէ	22	17
100	1870	Բում.ինկ.	զոցուած	96	—
ֆր. 500			բացուած	96	—
			միջոցէ	96	—
Անգ. Կշռ. 20 10	1890	Օսմանիի	4%	—	—
22 11	1869	Բրլ.տի Ժէն. Օպ.		11	30
10 5	1872	Սօս. Օպ. տր Ն. է Կ.		5	37
140 140	1878	Լաւրիումի		54	—
500 300	1889	Ազատուի (Բաժ.	3%	605	—
500 500		Երկաթուղիի (Պրա.		315	—
20 5	1882	Թրամուէյ	(Բաժ.	9	30
500 500			(Պրա.	498	—
500 200	1883	Սամ. Ռէյժի		16	20
1.40 1.40	1892	Սամ. Միկրաբէ	6%	—	—
11 5½	1893	Սամ. Ապահովագր. Բանկ.		6	50
500 500	1882	Զրի Բանկ.Տէրրոս		450	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԴԻ ՎՐԱՅ	Ս. Ա.	Դր.
8 օրուան համար 1000 հատի	—	—
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	—	—
Ռիքսը	—	—
Կանխիկ (Հէկսալիտիզ)	1	32½

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՐՈՒԹ		
Լոնտոն 3 ամիս	Դրշ.	110 20
Փարիզ »	Ֆր.	28 35
Վիէննա 3 օրուան	Ֆիորր.	10 87½
Պերլին չէք	Մարք.	18 45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3 50
1 ամսուան համար	»	3 50
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՎ		
Անգլ. ոսկի Ս. Ա. 100 դրշ.էն		110 10
20 Ֆրանկնոց		87 30
20 Մարքնոց Գերմանական ոսկի		107 20
Ռիալիից		51 20
Ռուպլ Ադիազրամ		8 58
Մէնիտիկ		163 20
Մանր արծաթ		103 —
Մէճիտիէ		100 —
Տոկոս Զալանիոյ Սակարանի		8 —

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 12 Նոյեմբեր			
Ֆոնսոլիտ Սամ. B Կնիկ.	Ֆր.	38	25
» » C »	»	—	—
D (Բացուած	»	20	20
(Գոցուած	»	—	—
Բուլգարիի Երկաթուղի	»	93	¾
Բրիտիրիդ	»	465	—
Մարսային Պարտատոմսեր	»	490	—
Սամանիէ	»	425	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	370	—
Պանք Օթոման (անուանկն.)	»	580	—
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	99	65
» » 3½%	»	106	37
» Իտալական	»	87	85
Բրէտի Լիոնէ	»	776	25
Բրէտի Ֆոնսիէ	»	—	—
Ֆոնդուան տ'Էսբանյ	»	—	—
Մուէզի Բաժնեթուղթ	»	2060	—
Եգիպտական Միացեալ	»	523	50
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	225
ԼՈՆԴՈՆ 12 Նոյեմբեր			
Բուլգարի Երկաթուղի	Ֆիորին	69	40
Սամ. Ռէյժի	»	214	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես		120	60
» Փարիզի »		47	75
ԼՈՆԴՈՆ 12 Նոյեմբեր			
Ֆոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ա.	64	50
» » B	»	27	50
» » C	»	23	—
D (Բացուած	»	22	52
(Գոցուած	»	21	—
Սամ. Փոխ. 1891ի 4% (Երշխաւորեալ.		—	—
» » 1894 3½% (Զեպ. Հրկ.տպ		—	—
Պանք Օթոման (Վճարեալ)	»	15	75
Այրընի Երկաթուղի	»	13	50
Միացեալ Եգիպտական	»	—	—
Առանձնաշնորհեալ	»	—	—
Անգլ. Ֆոնսոլիտ	»	107	25
Գուլկաբ. Փոխառ. 6%	»	94	—
» » Նոր 6%	»	95	—
Ռանթ Հելլենական 5%	»	—	—
» » 4%	»	30	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	400
ՊԵՐԼԻՆ 12 Նոյեմբեր			
Սամ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք		98	25
Բուլգարի Երկաթուղի	»	126	50
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրեմ.	»	92	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	380
» Փարիզի » 3 ամիս		81	85
Մակեդոնիոյ Երկաթուղի		—	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՅԱՐԴԻ Զ. ԵՒ Զ. ԵՒԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄԱՆՑԱԾՈՒԹԻՒՆ

(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորարարեալ գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներու, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադարձնել եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յաբ եւ նման բնական, դէմքի ձեւաւորութիւն, (ըստ տարիքի), ծամելու եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Մկրտրիճ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ ծմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորարարեալ արքաներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշտ Զպուրճանց դէմն)։

Գատրգուլի յանձախորդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 նոր բացուած Խրիսսովկի փողոց ամէն օր։

6. Գ. Հաստատելու համար ներոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբուժներու՝ ծմրանները կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ երէկ գիշեր հիւանդ կ'ընդունին ի Բերայի զոեծատեղիներին։ 410

ԲՐՕՖ. Ֆ. ԱԼԳՐԷԹ

ՄԱՐԴԸ ԵՒ ԻՐ ՑԵՂԸ

ԲԱՐԵԿԵՆԴԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀՐԱՄԱՆՈՒՆԵՐ

Թարգմ. Գերմաներէնէն

ԲՈԼՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ. Ամենասիրեալ եւ իր հանրութեան ... — Թարգմանուած ... — Գրքոյկս ... — Թէ ինչպէս կը ... — Մարդը ... — Ամեն ... — Ամեն ... — Ամեն

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ի Կայսր Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքայա 37
Ապահովագրութեան ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵՍՈՒՐ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱՒՐՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուբլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 ֆրք.
1894ի հասոյթը 24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճարած է մօտ 90,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Պոլիս Ճէլալ Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Քննիչ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Մասնաճիւղ Զալաթիա, Զէօմլէքճի փողոց, 1-ի
Գրասենեակ Ս. Թ. ՌԻՐՈՒՆ ԵՒ ՈՐԴ. 2.

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴՊԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

"ՖԻՆԻՔՍ"

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրերն են՝ ունենալով ամենահան պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր դարդ վճարած է հրդեհի ոնասուց հնարար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կառուածք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ տարբերագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եղերաց
Զալաթիա, Պանք Օթօմանի վարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1։

326

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՂԱՐՏԱԿԻ
1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ

ԶԷՆՈՎՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
20 ՍԵՊԵՄԲԵՐ 1310

Ապահովագրութիւնը՝ ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՒՆ, Կ՚ԴՐՈՆՎԱՏԵՂԻՆ, Կ՚ՊՈԼԻՍ.

28

ԵԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԵՐՈՍՈՒԹԻՒՆ

Հինգշաբթի Օրտուի հիւմայուն մէրքէզի իւէ ճիվարընտա պուլունան վէ հասպ էլ խճապ պուլունտրբլաճագ օյան ճիւնուտը ճէնապը միլիւքեանէէին իտարէլէրինէ մուգթազի օլուպ մահալինճէ մէվգբի միւնագասայա վազ օլունան էրգ իւէ ֆասուլիանէն իթասընա թալիպ օլանլարընն լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 49 2—3

Հինգշաբթի Օրտուի հիւմայուն տայիրէսի տաթիլինտէ քեսին Նապլուս մէվգբը իւէ ճէնին վէ Վասի էլ հավարիս վէ Սալթ վէ Պիսան շիֆթլիքի հիւմայունունտա պուլունան ճիւնուտը ճէնապը միլիւքեանէ իտարէսի իչուն 311 սէնէսի թրչրինը սանիսի իպթիտարնտան 312 սէնէսի թրչրինը էվվելը նիհայէթինէ գատար մուգթազի օլուպ մահալինճէ մէվգբի միւնագասայա վազ օլունան էրգոբրն իթասընա թալիպ օլանլարրն պիզզաթ վէ հա պիլ վասիթա լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 50 2—3

Ունենալու համար ճշմարիտ ջուր

VICHY

(Ֆրանսա)

Աղբիւրին անունը պիտք է վնռուել յիշեալ քարտիչի վրայ։
CELESTINS.— Կաթուած, ուռղախտ, լարքարութիւն։
GRANDE GRILE.—Լեարդ։
HOPITAL.— Սոսկրաց
Հոդ ասելը Աղբիւրը նշանակելու։

ՆՈՐ ՈՒՂՂՇՈՒՇ

ՄԷՍԱԺԵՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի է Սեւեկ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ Ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղղութիւն հանդիպելով ի Հալը։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիա՝ եկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուն ժամ 4ին, Սկիզ շաբաթ, տրանսիտ նաւս. 21ն. դէպի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, Փիւռ շաբաթն, սեպ. 28էն սկսեալ, դէպի Քաւամոյա, (փոխոխակի Քաւարթոյ) Ն բա, Սէյանիդ, Տէրէ Ագաճ, փոխոխակի Թրաբզոն, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում մի դէպի Մարսիլիա, Հալը, Լոնտոն, ամեն ուրբաթ, առաւուտ ժամ 9ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէրէ Ագաճ ի փոխոխակի Քաւալա), մեկնում 11ն սկսեալ եւ միւս շաբաթն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէ Նէն, սկսելով. 18էն սկսեալ։

Բաց ասայ, ամեն տասնրինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 11ն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա միայն Իզմիր եւ Պիրէոն հանդպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԾԻ

Հոկտ. 3էն սկսեալ, ամեն տասնրինգ օրը, ուրբաթ ժամ 4ին, ամեն տասնրեքնօրեայ Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր (առանց ուրիշ հանգիստ հրամայելու) Վանի, Սամսուն, Սինոպի, Հրանոս, Պէրուէ, Լարնաքա, Աքքա Խաբերեան, Լաթաքիա, Թրիպոլի, Նարէն Պէրուէ, Ալեքսանտրիա, Մարսիլիա՝ ուրիշ նաւ փոխարարութեամբ, Պէրուէ դէպ ի Ճաֆա եւ Բոր-Սայիտ։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՕՍԻՍԿԻ ԳԾԻ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրճանգիստներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամ 4ին, հոկտ. 7էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼԻՈՒ-ՊԱՏՈՒՄԻ ԳԾԻ

Ուղղակի երթեւեկ տա նրինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հալբէն, Մարսիլիէն եկած սուրճանգիստներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի կէսօրին գէպ ի գամանդ, կիլիանա, Տրապիզոն եւ Պաթում։ 425

ՖՐԱՆՑ ԹԱՄ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ՎԱՃԱՌԱՊԱՆ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ
13, — Բերա, Թասաշ ախ Թիճարէ, 13

Մթերանոց վառարանների, շրջիկներու, լոգարանների եւ խոնարարանների՝ երկաթէ, փայտէ եւ անկէց աղիւսէ.
Դերազանց տեսակի նիւթեր երաշխաւորուած եւ բանաւոր գիներով.

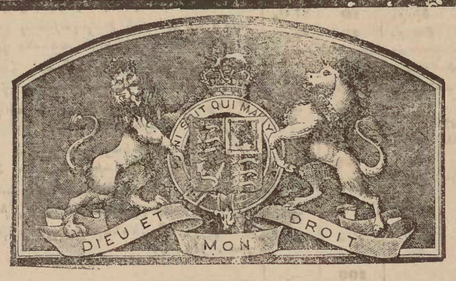

ՀԻՆ ՊՐԱՆՏԻ

Ժ. Ֆ. ՄԱԿՆԱՄԱՐԱ

ՖՈՆԵԱՖ
ՇԱՐԱՆԴ ՖՐԱՆՍԱ
ԱՄԵՆ ՏԵՂ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

340

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕԹԻ ՕՐԼԸԼԸԿ)
ՄԱՐԻՒ ՁԿԷՆ ԶՈՒՏ ԻՒՂ.
Իւքսիվէ ոչ շոլ Ի ոսպով
Գաստրանալ ճեռմ ՍԿՕԹԻ և ՀՈՖԷՄԱՆ
ի Նիւ-Եորք.

Կաթիլ չափ ախորժահամ է
Մարքա ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, ֆոսֆոտիդներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշտիները
Կը բուժէ հաղը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճոռաճութիւնը

Թմրդիներէն ընդունուած է՝ ախորժ համու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղատոներաց քով։
Դործակատար ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄԱՐԻ ԵՒ ՀԱՒՐԵԼ

COMP. RUSSE DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Բշ. 30/11 Օտէսայի սուրճանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ. 31/12 Սեւեսանդրիոյ ուղղակի սուրճանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով

Դշ. 1/13 Սեւեսանդրոյի սուրճանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 1/13 Սուրճանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆուտ, առաւուտեան ժամը 11ին։

Եշ. 2/14 Օտէսայի սուրճանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուշ 3/15 Աղեքսանդրիոյ Սորճանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Հոկտ. 31/12, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գծերուը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Էյրուութ, նաֆա եւ Բոր-Սայիտ գծոց շոգենաւին 263

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,028,000
Ցարեկեան հասոյթ	23,250,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ Կ'ապահովագրեն մթերատեղիներ և բամբակեղէնէ և ատամ մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌԼԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գապու, Ընանչատիս խան. 12, 13, 14

SANTAL SALOLÉ LACROIX

ԳԱՌՍԻԻԼՆԵՐԸ

Միզային գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն
ամէնէն աղդուն և ամենայաւ իւրացնելիին է։
Վաճառատեղին՝ գիղարան Լաֆոռուա, 7Թ, Շաթօ-տօ փողոց. Բարիզ.

Կը գտնուի բոլոր դեղարաններուն մէջ։

ԿՈՍՏԻԿԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏԱՒՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐՈՒ ԵՒ ԵՐԳԵՀՄՆԵՐՈՒ
ՊԱՏԱՌԻ ԴԱՍԱԳԻՐ, ՈՒՐԹՈՒ ԽԱՆ, ԹԻՒ 7, ԹԱՔԱՐՊՈՒ.

W. W. KIMBALL & C°
ՇԻԿԱԳՈՑԻ ՀՈՉԱԿԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԴՈՂԱՐՄՈՒԹԱՆՆ «ՖԻՆԷՍԹԱՆԱՆ ՅՈՒՆՍԱՀԱՆԳԻՍԷՆ»
ԱՄԵՆԱԲԱՐՁՐ ՎԱՐՁԱՐՐՈՒԹԻՒՆԸ ՍՏԱՑԱԾ
ՁԱՌՆ.— ՁԱՂՅՈՒՐ ԵՒ ՆԵՐԴԱՇՆԱԿ
ՇԻՆՈՒԱԾՔԻ.— ՀՈՒՆ ԵՒ ՁՕՐԱՒՈՐ

Ամերիկեան սպրանաց գերազանցութիւնն աշխարհածանօթ է արդէն. միայն թէ գներուն համեմատաբար բարձրութեան պատճառաւ դիւրամատչելի չեն համարուած այս երկրին մէջ։ Կոստիկեան գործարանի հիւանդութեանց դէմ գործածուող հականեխիչ դեղերուն պատիւ ունին ծանուցանել Արդոյ հասարակութեան թէ մասնաւոր համաձայնութեան մէջեր են այս գործարանին հետ, Պոլսոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ եւ բոլոր Արեւելքի մէջ այս ընտիր գործիները ծանօթացնելու համար, որով կարող են նոյն իսկ յԱմերիկա ծախուած գներէն շատ աւելի աժան վաճառել զանոնք։

Արդոյ յաջախորդ, փոխանակ Բերայի մեծածախս խանութներու դիմելու, երբ մը վաճառատունն այցելել հաճին, փորձով պիտի տեսնէ թէ հասարակ դաշնակի մը գնէն քիչ մը աւելի վճարելով, պիտի կարենան ունենալ այս պատուական դաշնակներէն եւ երգեհոններէն։

Կը ԳՏՆՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԾԱԼԼՈՒՈՂ ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐ
ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳԻՆՏ

Դոցուած վիճակի մէջ հայելաւոր սրանչելի դարտակ մը ձեւն ունենալով, բացուած ատեն իւն ամեն պէտքերովը կատարեալ եւ հանգստաւէտ տեսկոյին մը կը ներկայացնէ։

ՅՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ
Ն ԲԱՔԻ Ը ԸՆԿ

Մարսիլիայի և Գալիսիոյ ՀԷՔ-ԼՈՆԴՈՆԱՐԱՊԵՏ Քանդ

Անոպոլի շոգենաւը Նովորոսիք պիտ ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիբասան Տրապիզոն և Պաթում նոյ. 13ին Բրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Սիւռմենի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի նոյ. 19ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ա—ղուէլ և ուրաֆ ուղեւորութիւն։

Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմեցեալ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԿ
33 Մոսմհնէ փողոց թ. 10

ՄՈՍ

ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլ, Գլասկով, Մէնչեսթրի և Սաութ Նիւ Ուելս

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2150
Ֆարոս	3000	Թիֆնոս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիսթիս	2500	Կիւէն	1500

Նէրէիս շոգենաւը, նաւապետ Էդքինս, Նոյեմբերի դէպ ի 3ին Լիվրբուլէն ատ կը սպասուի ընդհանուր վաճառքով։

Դիմել առ Ժ. Վ. Վիթոլ և ԸՆԿ.
Ուէթոլ խան
ՁԷՕՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Սգրիդ Լիվրբուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՑ